

D 2384 E – 1,50€ – GOD./JAHR XXVI – PROSINAC/DEZEMBER 2004 – BR./NR.12 (250)

ŽIVA ZAJEDNICA

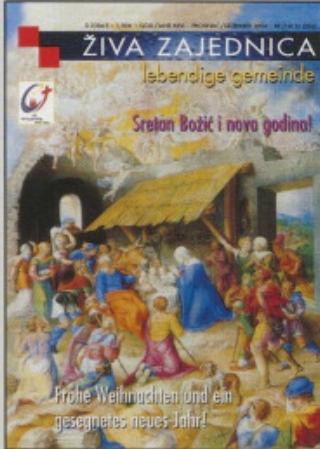
lebendige **gemeinde**

XX.
Weltjugendtag
Köln 2005

Sretan Božić i nova godina!

Frohe Weihnachten und ein
gesegnetes neues Jahr!

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj

Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland

www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main

An den Drei Steinen 42 d

Tel.: (069) 9540480

Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@t-online.de
kroatenseelsorge@t-online.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured

Kroatenseelsorge in
Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
P. Josip Bebić

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg, Ljubica
Marković-Baban, dr. Adolf
Polegubić, Antonia Tomljanović-
Brkić, P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:

Spengler's Druckwerkstatt GmbH
64572 Büttelborn

Godišnja pretplata s poštarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: € 16,-
za ostale europske zemlje: € 22,-
za prekomorske zemlje: € 35,-

Bankverbindung:
Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse

Naslovnica:

Juraj Klović: „Rođenje“, Narodna
knjižnica u New Yorku

Zadnja stranica:

Snimio: A. Polegubić

7. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

FRANKFURT, 14.11., SMOTRA MISIJSKIH MJEŠOVITIH ZBOROVA

Zbor Hrvatske katoličke misije Stuttgart-Zentrum

Zbor Hrvatske katoličke misije Köln

Zbor Hrvatske katoličke misije München

Zbor Hrvatske katoličke misije Wiesbaden

Zbor Hrvatske katoličke misije Pforzheim-Bruchsal

U OVOM BROJU

• INTERVJU: Kardinal Bozanić

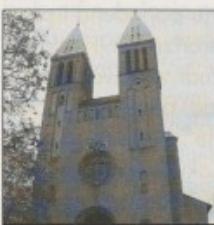

Hrvatska inozemna pastva — velika snaga naše Crkve i naroda

str.

6

• REPORTAŽA: HKM Nürnberg

Zlatni jubilej misije

str.

10

• SOCIJALNI SAVJETNIK: N. Radat

Od 1.1.2005.
novi Zakon o
doseljenju

str.

25

BOŽIĆNA POEZIJA I PROPOVIJED:

8–9

7. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA: Aktivno sudjelovanje svih zborova

Na Smotri je sudjelovalo 13 zborova iz HKM iz Njemačke i zbor HKM iz Ljubljane

18–19

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI:

Znak vjere a ne Woodstock

Očekuje se da hrvatski katolici na Susretu u Kölnu 2005. predstave svoju vjersku i kulturnu baštinu.

22

STUTTGART-HOHENHEIM:

Svečani oproštaj prelata Jürgena Adama

16

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

P. Josip Bebić: Jesus der neugeborene König

Željka Čolić: Weihnachtserzählung: Das Märchen vom Engel Flo und dem verschwundenen Spielzeug

13–15

Ljubav prema rodnoj grudi može se ponajbolje svjedočiti svakodnevnim življenjem vjerničkog i domoljubnog dostojanstva. Hoće li se to posvjedočiti i na predstojećim predsjedničkim izborima.

Sretan Božić s 250. brojem „Žz“!

Euharistijsku je godinu otvorio Sveti Otac na svečanoj misi u bazilici sv. Petra u Vatikanu 17. listopada. U toj je prilici govorio o euharistiji kao otajstvu svjetla i života. Doista to euharistijsko svjetlo prožima svakoga iskrenog tražitelja istine i pravednosti, za kojom vape ljudi današnjega vremena. Često se i vjernicima koji svakodnevno ili nedjeljno odlaze na misu dogada da o toj tajni ne razmišljaju dovoljno duboko, da ih ona u punini ne zahvaća kako bi od nje doista mogli živjeti i drugima donosti radost i nadu. Stoga se od svih članova Crkve očekuje dublje promišljanje o euharistijskom otajstvu. To više u ovo bremenito vrijeme Božića, rođenja Sina Božjega koji je postao jednim od ljudi kako bi im pokazao izlaz iz tame i put u svjetlo. I doista, čovjek će ponajviše biti u blizini Božjoj, ako bude u blizini čovjekovoj; posebno blizak s braćom koja trpe,

koja su u raznim potrebama; siromah sa siromašnima. U životu je dobro osjećati zahvalnost za darove kojima Bog obdaruje. Jedan od darova s kojim je obdario hrvatske katoličke misije u Njemačkoj je i mjeseci list „Živa zajednica“. Ovaj je broj ujedno i jubilarni — 250. Nije lako danas opstati i djelovati na uzborkanom medijskom tržištu, tim više što „Živa zajednica“ već 26 godina izlazi izvan domovine. Ljubav prema rodnoj grudi može se ponajbolje svjedočiti svakodnevnim življenjem vjerničkog i domoljubnog dostojanstva. Hoće li to posvjedočiti Hrvati diljem svijeta i na predstojećim predsjedničkim izborima koje je raspisala Hrvatska vlada za 2. siječnja? Hrvatima u svijetu nije svejedno tko predstavlja Hrvatsku. Na kraju: Hrvatska zaslužuje onakog predsjednika(cu) kakvu izabere. Svima sretan Božić i blagoslov Božji u novoj godini!

Urednik

Iz delegatovog Duhovnog poticaja

Isus — novorođeni Kralj

Poštovane čitateljice i čitatelji!

Pisati o Božiću i svemu što je uz taj blagdan vezano nije lako, ali je zahvalno. O toj tajni ispisano je bezbroj knjiga. U prvi mah rekli bismo da se tu nema više što novo napisati. Ali kad je riječ o tajni Božjoj, dok je svijeta nastojati će ljudi prodirati u njezin sadržaj. Ni ja ovim svojim pisanjem neću napisati sigurno nešto novo. Ali osjećam ipak veliku radost što mi se pružila prilika uputiti nekoliko misli uoči „svetkovine nad svetkovinama“, kako je govorio sv. Franjo o Božiću.

Kada samo za trenutak bacimo pogled u proteklu godinu i prisjetimo se mnogih stravičnih događaja, počevši od prirodnih nepogoda: potresa, suša, gladi i bolesti, sve do ratova, trgovine djećom i ženama, ponižavanja službenika i vojnika. Iako tomu pridodamo vijesti o sablaznima koje dolaze od crkvenih osoba i o finansijskoj krizi u društvu i Crkvi te o zatvaranju stranih misija, otpuš-

tanju pastoralnih, socijalnih i ostalih namještajnika u (nad)biskupijama, zatvaranju katoličkih zgrada i prodavanju crkava, vidjet ćemo da je u svijetu puno problema, patnje i bola. A da ne govorimo o moralnim uništavanjima ljudi sa strane đavolskih zavodenja preko medija, droge i seksualnih izvlivanja. Što reći na sve to? Grijeh pokazuje svoje djelovanje.

Unatoč svemu tome u svijetu ima, zahvaljujući Kristovu dolasku, ipak puno više dobrih ljudi nego zlih. Sudbina svih nas i čitavog svijeta je u rukama novorođenog Kralja, Isusa Krista. Na nama je da bdijemo i molimo i da mu privravimo dolazak. Nastavimo s vjerom čvrsto koračati prema nadolazećem cilju. Neka nas na tom putu prati prisutnost Boga živoga i njegovo Svetlo neka nam obasja svaki učinjeni korak prema Bogu i bratu čovjeku.

To ime neka nam je svima sretan i čestit Božić i blagoslovljena nova godina! Vaš fra Josip Bebić

„Euharistijska godina“ u našoj svakodnevici

Mnogo je vjernika koji svakodnevno ili nedjeljom odlaze na misu. Možda o dubokoj tajni euharistije ipak premalo razmišljaju, pa Crkva – koja „živi od euharistije“ – u „Euharistijskoj godini“ poziva posebno na razmišljanje o euharistijskom otajstvu.

Riječ euharistija znači „zahvaljivanje“, što u konkretnome životu znači „svjedočenje da ljudska stvarnost ne može opravdati samu sebe bez povezanosti sa Stvoriteljem“. Svjedočiti snagu i prisutnost Božju u svijetu ne znači zadirati u područje države ili gradanskih institucija. Štoviše, „kulturna euharistija“ promiče kulturu dijaloga koji u njoj nalazi svoju snagu i hranu“. „Tko nauči reći hvala poput Krista Raspeta, može postati mučenik, ali nikada neće postati krvnik“, kaže Papa. Euharistija je i „znak i sredstvo“ zajedništva s Bogom, ali i zajedništva ljudskoga roda. „Kršćanin koji sudjeluje u euharistiji uči od nje da bude promicatelj zajedništva, mira, solidarnosti.“ A Isusovo pranje nogu učenicima — Ivanov način izricanja euharistijskoga zajedništva — bit će mu poziv i poticaj da se stavi u službu posljednjih: gladnima, bolesnima, samcima, starima, nezaposlenima, doseljenicima, trećemu svijetu. „Ne možemo se zavaravati: po uzajamnoj ljubavi, a posebice po brizi za potrebne bit ćemo prepoznati kao pravi Kristovi učenici.“

„Postoji najuža veza između ‘slavljenja euharistije’ i navještanja evanđelja. Uči u zajedništvo s njime u spomen-činu Vazma u isto vrijeme znači postati misionarima događaja kojega taj obred posadašnjuje; u izvjesnom smislu znači učiniti ga suvremenim svakome vremenu, dok Gospodin ponovo ne dode“, rekao je Papa u propovijedi na Tijelovo 10. lipnja u patrijarhalnoj bazilici sv. Ivana Lateranskoga, te zapravo pozvao sve kršćane na posebno razmišljanje, ali i djelovanje, u duhu „Euharistijske godine“. Otvaranje te godine Sveti je Otac obrazložio još jednom prije redovite molitve Angelusa na Trgu sv. Petra u nedjelju 13. svibnja. „Euhari-

stjska godina“ uklapa se u okvire pastoralnog projekta kojega sam zatvorio u apostolskom pismu 'Nadolskom trećeg tisućljeća', gdje sam pozvao vjernike da 'ponovno krenu od Krista'. Razmatrajući ustrajnije lice utjelovljene Riječi, koje je stvarno prisutno u sakramentu, oni će se moći vježbati u umijeću molitve te se zauzimati u onoj visokoj mjeri kršćanskoga života koja je neizbjegli uvjet da bi se djelotvorno razvila nova evangelizacija.“ Iz ovoga je jasna Papina nakana. Da bi vjernici bili sposobni za novu evangelizaciju, koja je sre-

patnjama svake vrste treba svjetlo. Svjetlo treba svijet, u teškome traganju za mirom koji se čini dalek, na početku tisućljeća koje je pogodeno i ponizeno nasiljem, terorizmom i ratom.“ Čovjekovo srce žudi za životom, nastavio je Sveti Otac, ali i tu se „pokazuju prijeteće sjene“. Neka euharistija vjernicima dade „okus punoga života, koji nam pomaže hodati ovom zemljom kao radosnim hodočasnicima i hodočasnicima povjerenja, koji uvijek gledaju na cilj života koji nema svršetka“, rekao je Papa i na kraju najavio da će se sljedeći Međunarodni euharistijski kongres održati u Québecu 2008. Televizijsku vezu Papa je nazvao „mostom između dva kontinenta“, a na jednome i na drugome u središtu je bila euharistija. Uz svakodnevnu misu, izaslanstva s različitim kontinenata svjedočila su o svome življenju euharistijskoga otajstva.

Poziv na aktivnosti

U prigodi Euharistijske godine, Kongregacija za bogoštovlje objavila je 14. listopada dokument „Godina euharistije — savjeti i prijedlozi“. U dokumentu koji se nadovezuje na Papino apostolsko pismo „Ostani s nama, Gospodine“ riječ je o euharistiji s teološkog, duhovnog i kulturnog aspekta. Papa je u „Euharistijskoj godini“ mjesnim Crkvama prepustio da poduzmu same inicijative, ali ti bi prijedlozi i savjeti mogli biti od koristi svima, piše u dokumentu. U njemu se poziva na oživljavanje nedjeljnih misa u svim zajednicama, poziv na trajno euharistijsko klanjanje, te apel za inicijative solidarnosti kao znak istinitosti vjere u euharistijskome otajstvu. Dokument, piše austrijski Kathpress, otvoreno poziva biskupije „da budu aktivne“, ali i vjernike da provedu neko vrijeme u crkvi, da sabrano sudjeluju u misi. Isto je tako potrebno otvoriti crkve za trajno euharistijsko klanjanje. Euharistija je i poziv na solidarnost i ne može se živjeti istinsko zajedništvo s Isusom, ako se ne živi i zajedništvo s braćom, posebno onima siromašnjima.

M. K.

Papa Ivan Pavao II. od Biskupske sinode o euharistiji očekuje obnovu kolegialnoga i hijerarhijskog zajedništva u Crkvi i poticanje ljubavi prema bližnjemu. Slijedeći susret biskupa iz cijelog svijeta od 2. do 28. listopada 2005. trebao bi ojačati vjeru u otajstvo euharistije, istaknuo je Sveti Otac 16. studenoga. Sinoda će završiti upravo s „Godinom euharistije“ koju slavimo cijelu godinu pod geslom „Euharistija — izvor i vrhunac života i poslanja Crkve.“

dišnji izazov novog tisućljeća, moraju se jače vezati uz svoj „izvor i vrhunac“, uz euharistiju. Naime, novim će naraštajima kršćanska poruka biti razumljiva samo ako kršćani istinski budu živjeli logiku Kristove žrtve koja se uvijek iznova uprisutnjuje u euharistiji. Tako nakon apostolskog pisma „Ecclesia de eucharistia“ (Crkva živi od euharistije) dolazi još jedan snažan poticaj za dublje promišljanje, slavljenje i življenje euharistije.

Euharistija — otajstvo života

Sam Papa „Euharistijsku godinu“ otvorio je na svečanoj misi u bazilici sv. Petra u Vatikanu u nedjelju 17. listopada. Misu su televizijski povezani pratile i sudsionici 48. međunarodnoga euharistijskog kongresa u Guadalajari u Meksiku, koji je toga dana završavao, i kojima se Papa obratio svojom porukom. Ivan Pavao II. govorio je o euharistiji kao o otajstvu svijeta i života. „Ljudsko srce, otežano grijehom, često dezorientirano i umorno, kušano

Hrvat mons. Vidović — nuncij u Bjelorusiji

Središnji događaj u domovinskoj Crkvi u Splitu 21. studenoga na svetkovinu Krista Kralja bilo je biskupsko ređenje naslovnog ninskog nadbiskupa i apostolskog nuncija mons. Martina Vidovića.

Središnji događaj u domovinskoj Crkvi u Splitu 21. studenoga na svetkovinu Krista Kralja bilo je biskupsko ređenje naslovnog ninskog nadbiskupa i apostolskog nuncija mons. Martina Vidovića. Glavni zareditelj bio je državni tajnik Sveće Stolice kardinal Angelo Sodano kao legat, uz suzareditelje vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića i splitsko-makarskog nadbiskupa Mariona Barišića. Slavlju biskupskega ređenja sudjelovali su i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, glavni tajnik Sinode biskupa nadbiskup Nikola Eterović, apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Francisco-Javier Lozano, nadbiskupi i biskupi Crkve u Hrvata, nekoliko apostolskih nuncija i gosti iz inozemstva. Na ređenju je bio i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić.

U propovijedi kardinal Sodano je kazao: „Sada, ti dragi don Martine, trebaš vršiti svoju službu u jednoj drugoj zemlji, kamo te je poslao Pastir Opće Crkve. Ti ćeš, naime poći u Bjelorusiju, nastaniti se u njezinu glavnom gradu Minsku, te ćeš pohadati i ostale tri bjeloruske biskupije: Grodno, Pinsk i Vitebsk.“ Kardinal Sodano rekao je da će tamo naći Crkvu koja je bila silno iskušavana komunističkim progonima, a koja sada ustaje na novi život pod vodstvom kardinala Kazimierza Swiateka, minsko-mohiljevskoga nadbiskupa i ostalih vrijednih pastira. U toj zemlji, koja je tri puta veća od Hrvatske i koja ima deset milijuna stanovnika, katolika je više od milijun i čine mladu i nesobičnu Crkvu otvorenu prema pravoslavnoj braći i prema svim ljudima do-

bre volje. Kardinal Sodano je istaknuo da službenik Božji ne može nikada zaboraviti da ga Bog, ako li ga je pozvao na neku određenu službu, neće nikada ostaviti sama.

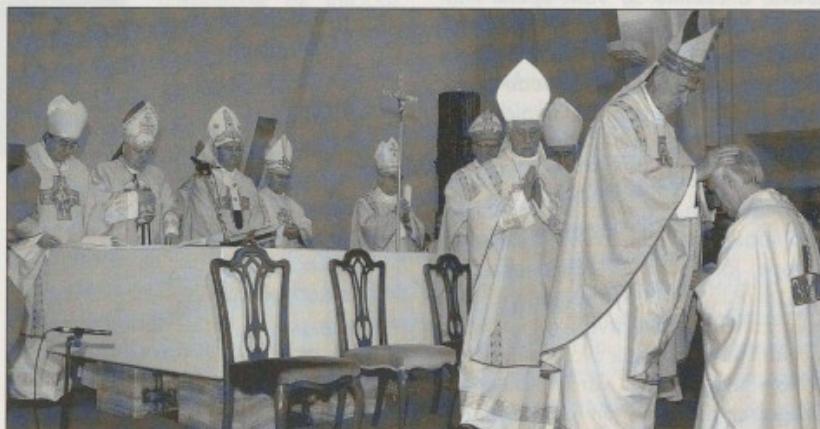
„Uglaviti sve u Kristu“

Istaknuo je geslo pape Pija XI. koje je uzeo iz Poslanice svetog Pavla Efežanima „uglaviti sve u Kristu“, što je apostolski program svakoga kršćanina, tim više to je i program svakoga svećenika i biskupa. Kardinal je

obred i on danas izvršio položivši ruke na jednoga novoga biskupa i zazvani na njega darove, koje su primili apostoli na svetkovinu Pedesetnice. Istaknuo je da Duh Sveti svakog biskupa postavlja da upravlja svetom Crkvom Božjom.

Imenovan iz ljubavi prema Hrvatskoj

U pozdravnom govoru nadbiskup Barišić istaknuo je da u biskupskom imenovanju treba čitati veliko pošto-

Glavni zareditelj bio je državni tajnik Sveće Stolice Angelo Sodano kao legat, a suzareditelji kardinal Vinko Puljić i mons. Marin Barišić

istaknuo kako poslanje, koje je Krist povjerio apostolima, traje sve do konca vremena i da su apostoli zbog toga postavili one koji će nastaviti njihovo djelo, naloživši im da, kada oni umru, drugi prokušani muževi nastave njihovu službu. Kako bi mogli ostvariti svoje poslanje, Krist je apostole obdario posebnim izljevom Duha Svetoga, a apostoli su potom polaganjem ruku taj isti dar Duha Svetoga prenijeli svojim naslijednicima. Taj dvotisućletni

vanje i ljubav Svetoga Oca prema Crkvi u Hrvata i čitavom hrvatskom narodu. Govoreći o mons. Vidoviću, nadbiskup Barišić rekao je da služeći dugi niz godina u blizini Svetoga Oca on ga je prepoznao vrijednim i dojstnjim većeg povjerenja i službe u Crkvi. „Kao apostolski nuncij predstavljat ćeš Njegovu Svetost daleko u Bjelorusiji, ali zapravo tvoja služba ima dublje korijene i još veće predstavljanje otajstva Božje ljubavi Isusa Krista, Kralja neba i zemlje i sveg stvorenog. Želimo da u duhu svog gesla „Vjera, nada, ljubav“ budeš navjestitelj kraljevstva Božjeg, svjedok i zagovornik ekumenizma među braćom kršćanima i čovjek dialoga u današnjem pluralnom svijetu“, poručio je nadbiskup Barišić mons. Vidoviću.

Na redenju su bili i najviši državni dužnosnici predvođeni predsjednikom Vlade RH dr. Ivom Sanaderom.

A.O.

MARTIN VIDOVIĆ rođen je u Vidonjama kod Metkovića 15. srpnja 1953., a za svećenika ga je 28. svibnja 1989. u Rimu zaredio papa Ivan Pavao II. U Rimu je završio i filozofsko-teološki studij, a potom je specijalizirao liturgiku i kanonsko pravo. Sudjelovao je u pripremi svih Papinih pothoda republikama Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Novoimenovani nadbiskup bio je novinar urednik na Vatikanskom radiju za hrvatski odjel od 1983. do 1994. Od 1994. dužnosnik je Papina državnog tajništva, istodobno obnašajući službu tajnika Apostolske nunciature u Bosni i Hercegovini do 1999. godine.

RAZGOVOR SA ZAGREBAČKIM NADBISKUPOM KARDINALOM JOSIPOM BOZANIĆEM, PREDSEDNIKOM HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Hrvatska inozemna pastva — velika

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u razgovoru za ovaj jubilarni 250. broj „Žive zajednice“ posebno se osvrnuo na stanje hrvatskog dušobrižništva u domovini i inozemstvu. Zahvaljujemo kardinalu Bozaniću što se unatoč brojnim predbožićnim obvezama rado odazvao dati intervju za „Živu zajednicu“.

Žz: Poštovani Oče Kardinale, Hrvati katolići u inozemstvu su s radošću primili vijest o Vašem prošlogodišnjem uvrštenju u Kardinalski zbor Svetе Rimске Crkve, a čestitku su Vam uputili i hrvatski pastoralni djelatnici iz Zapadne Europe sa svoga pastoralnog skupa u Bergisch Gladbachu u listopadu prošle godine. Kako gledate na stanje hrvatskoga dušobrižništva u inozemstvu?

Kardinal Bozanić: Drage su mi bile čestitke hrvatskih vjernika iz iseljeništva kao i pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe. Iako sam već pismeno zahvalio, želim iskoristiti ovu prigodu još jednom zahvaliti svim hrvatskim iseljenicima koji su mi izrazili svoju blizinu povodom uvrštenja u Kardinalski zbor. Drago mi je da se i tom prigodom očitovala povezanost Hrvata katolika iz domovine i iseljeništva.

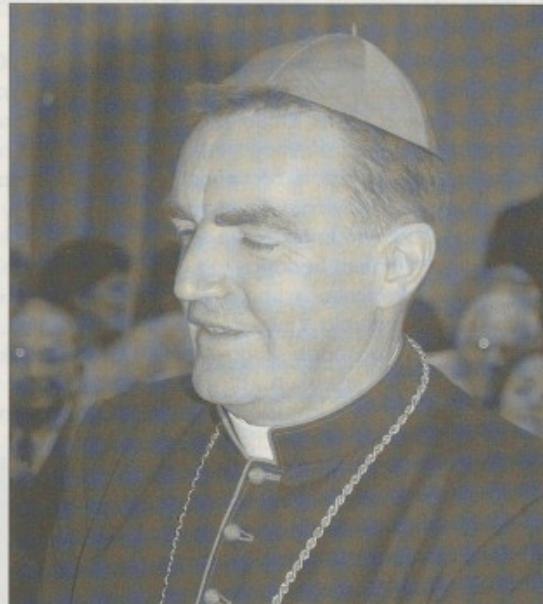
Kad govorimo o hrvatskoj inozemnoj pastvi, stalno moramo isticati kako je to velika snaga naše Crkve i naroda koja je rasla i razvijala se desetljećima nastojeći sačuvati povezanost naših iseljenika s domovinom Hrvatskom. Svako je vrijeme donosilo nove izazove od čega nije izuzet i naš sadašnji trenutak. Naše iseljeništvo treba promatrati kao jednu kompleksnu cjelinu. Naime treba uvažiti svu njegovu raznolikost od toga radi li se o iseljenicima koji su otišli iz Hrvatske prije više desetljeća i stoljeća te već generacijama žive u iseljeništvu ili pak o onima koji su nedavno otišli u strani svijet. Isto tako treba uvažavati i prostornu rasprostranjenost naših iseljenika na različitim kontinentima. Nije, naime, ista situacija kod onih koji su otišli na „privremeni rad“ u inozemstvo i onih koji su se trajno naselili, npr. u Americi ili Australiji. Budući da već nekoliko generacija naših iseljenika živi u tujini, sve su primjetniji elementi snažne integracije u zemljama u kojima žive sa znakovima asimilacije.

I hrvatska inozemna pastva u Njemačkoj nalazi se pred novim pitanjima. Njemački biskupi suočeni sa složenošću pastoralna stranaca nastoje ga reorganizirati imajući u vidu cjelokupnu situaciju Crkve u toj zemlji. Stoga je s jedne strane potrebno izvršiti

pastoralnu analizu i provjeru postojećih hrvatskih misija kako bi se što bolje uključile u opći pastoral Crkve u Njemačkoj i našem posebnošću obogatile mjesnu Crkvu. S druge pak strane potrebno je tako programirati pastoral naših misija kako bi one što bolje sačuvale naš hrvatski i crkveni i kulturni i nacionalni identitet. Uz to je veoma važno da crkvene, državne i društvene institucije iz Hrvatske neprestano pomažu u očuvanju nacionalnog i vjerskog identiteta naših iseljenika i da se neprestano podržava povezanost domovinske Crkve sa Crkvom u iseljeništvu.

Žz: Vi ste i potpredsjednik Vijeća europskih biskupskih konferencija. Koja je zapravo uloga Vijeća?

Kardinal Bozanić: Vijeće europskih biskupskih konferencija nastalo je kao plod Drugoga vatikanskog sabora koji je na poseban način istaknuo važnost suradnje među biskupima. Tako su se još prije kraja Sabora u studenome 1965. godine, sastali predsjednici 13 europskih biskupskih konferencija u Rimu. Oni su formirali odbor i ured za koordinaciju s nakanom da razmotri daljnju suradnju između biskupskih konferencija u Europi. Odbor je trebao ispuniti dvije zadaće, proučiti potrebne elemente za dugoročno učinkovitu suradnju i odrediti pastoralna područja u kojima je suradnja osobito nužna. Nakon pismenih konzultacija s predsjednicima europskih biskupskih konferencija

Snimio: A. Polegubić

i više sastanaka Odbora 1971. godine održana je osnivačka skupština Vijeća europskih biskupskih konferencija u Rimu. To Vijeće je u službi europskih biskupskih konferencija, a zadaća mu je promicati suradnju biskupa na našem kontinentu. Svi predsjednici biskupskih konferencija Europe sudjeluju na generalnoj skupštini Vijeća koje danas okuplja predsjednike 34 biskupskih konferencija. Na čelu Vijeća europskih biskupskih konferencija je predsjedništvo sastavljeno od predsjednika, dva potpredsjednika i generalnog tajnika. Predsjedništvo priprema generalnu skupštinu Vijeća, provodi njezine odluke i rješava tekuća pitanja.

Žz: Ta služba Vam ujedno daje priliku više upoznati stanje cijelokupne Crkve u Europi, a to znači i domovinske Crkve na tom prostoru?

Kardinal Bozanić: Susreti u sklopu raznih programa i inicijativa Vijeća europskih biskupskih konferencija su iznimno i dragocjeno iskustvo. Na poseban način ono odražava istinu o univerzalnosti i jedinstvu Crkve, ali ujedno svjedoči o bogatoj i raznolikoj katoličkoj tradiciji na našem kontinentu. Crkva u Europi danas prolazi kroz mnoga iskušenja na koja je upozorio i sam papa Ivan Pavao II. u svojoj Apostolskoj pobudnici „Ecclesia in Europa“. Svi osjećamo kako se Europa udaljava od svojih kršćanskih korijena i kako je sekularizam sve prisutniji. Stoga kao vjer-

naga naše Crkve i naroda

nici koji baštinimo bogatu kršćansku tradiciju na ovom kontinentu osjećamo potrebu biti zajedno kako bismo s obnovljenim oduševljenjem približili Krista ljudima našega vremena. U tom smislu su različiti susreti na širem europskom planu iznimno dragocjeni.

Žz: *Stječe se dojam da se u Crkvi u Hrvatskoj uvode pastoralni modeli iz Zapadne Europe koji se nisu pokazali najučinkovitijima, poglavito u pitanju struktura i povećanog broja laika. S obzirom na posve drukčiju povijesnu situaciju u domovinskoj Crkvi, ne bi li bilo bolje tražiti vlastite modele?*

Kardinal Bozanić: Za vrijeme komunizma naša je Crkva djelovala i živjela u specifičnim uvjetima. Bila je na neki način stjerana u geto. Kao takva bila je očuvana od nekih vanjskih utjecaja i pokoncijskih traženja i zastranjenja koja su na zapadu dovodila do raznih križnih situacija. Poslije demokratskih promjena naša domovina kao i Crkva, izložene su različitim neoliberalnim utjecajima, našli su se pred novim izazovima koji su zahtijevali nove načine djelovanja. Naravno da smo posegnuli za nekim rješenjima koja su primjenjivana u drugim dijelovima Europe koji su imali više iskustva s takvim pojавama. Ali, nikad se ti strani modeli nisu jednostavno preslikivali na našu situaciju, nego se nastojalo učiti na greška s drugih i ujedno prilagođavati našim konkretnim prilikama. Stoga je važno istaknuti da su modeli pastoralnog djelovanja u Hrvatskoj i BiH u velikoj većini domaći.

Žz: *Hrvatska pastva u Njemačkoj, ali i u drugim zemljama Zapadne Europe i šire sve više se suočava s poteškoćama, poglavito u finansijskom smislu, što se odražava i na stanje u hrvatskim misijama. Koliko je upoznata domovinska Crkva s poteškoćama i na koje će načine pokušati pomoći?*

Kardinal Bozanić: Finansijski problemi hrvatskih katoličkih misija bili su stalno prisutni. U prošlosti su takve probleme imale naše misije u Francuskoj, Engleskoj i Skandinaviji, dok je financiranje stranih misija bilo jako dobro riješeno u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj. Najbolja je situacija bila u Njemačkoj. Međutim danas se stvari mijenjaju. Svjetsko gospodarstvo je izloženo naglim

promjenama gdje se sve više smanjuju socijalna davanja, zbog jakе tržišne utakmice radna mjesta su sve nestabilnija, dok se s druge strane potrebe povećavaju. Sve se to odražava i na crkvene prihode. Treba imati na umu i to da se u Njemačkoj smanjuje prihod od crkvenog poreza zbog čega se mjesna Crkva suočava s nemalim teškoćama u svojem pastoralnom radu. Stoga i naše misije trebaju prihvati da i kod njih može doći do nekih promjena. I Crkva u domovini se suočava s istim problemima. Ne treba se bojati zbog toga nego treba biti pripravan na skromnija sredstva za misije. Crkva u domovini itekako stalno pomaže inozemnu pastvu školjući i pripremajući svećenike, a i mnoge pastoralne suradnike koji polaze na rad u naše katoličke misije. U tome se na najbolji način očituje solidarnost domovinske Crkve s vjernicima hrvatskog podrijetla u inozemstvu.

Potrebno je izvršiti pastoralnu analizu i provjeru postojećih hrvatskih misija kako bi se što bolje uključile u opći pastoral Crkve u Njemačkoj i našom posebnošću obogatiti mjesnu Crkvu te tako programirati pastoral naših misija kako bi one što bolje sačuvale naš hrvatski i crkveni i kulturni i nacionalni identitet.

Žz: *Unašim misijama u svijetu je zamjenna visoka starosna dob svećenika. Kako će se ubuduće rješavati taj problem?*

Kardinal Bozanić: Crkva u Europi se suočava s padom broja svećenika što osjeća i Crkva u Hrvatskoj i Crkva u BiH. Nadalje, u komunističkom razdoblju u nas svećenici nisu mogli biti angažirani na različitim područjima pastoralnog djelovanja, npr. u vojsci, školama, bolnicama pa ih se lakše moglo odvojiti za inozemnu pastvu. Danas smo pak u Hrvatskoj suočeni s proširenim mogućnostima pastoralnog djelovanja. Stoga treba imati razumijevanja da ni biskupi ni redovnički poglavari uz najbolju volju nisu u mogućnosti slati isti broj svećenika u inozemnu pastvu kako je to bilo u prošlim vremenima. Očekujemo da u tome pomognе i inozemna pastva s duhovnim zvanjima iz svojih zajednica. No, unatoč svemu mi činimo sve da naše misije imaju svoje dušobrižnike.

Žz: *Poznato je kako se poticanje druge i treće generacije da se vrate u domovinu više ne postiže samo pozivima na domoljublje, već konkretnim ponudama za posao i sigurnu egzistenciju. Koliko Crkva u Hrvatskoj može zajedno s drugim državnim institucijama utjecati da se to u većoj mjeri i ostvari?*

Kardinal Bozanić: To je pitanje svjetske ekonomije, ne samo pitanje Hrvatske i BiH i tu igraju ulogu čimbenici koji daleko nadilaze bilo kakav utjecaj Katoličke Crkve ili drugih izvengospodarskih čimbenika. Cijeli svijet postaje veliko selo i medusobni utjecaji na gospodarskom planu su globalni i to što se događa među hrvatskim iseljenicima je samo djelić svjetskih trendova. Naravno to ne znači da treba stajati skrštenih ruku. Treba poticati državne i druge relevantne čimbenike u Hrvatskoj da se općenito popravi gospodarska situacija koja je u interesu građana u domovini, a to će onda stvoriti preduvjete i za povratak naših iseljenika. Važno je poticati mlade da ne prekidaju veze s domovinom makar se one svodile i na turističke posjete rodnome kraju i rodbini. Jer, prije ili kasnije doći će do fe-

nomena koji je poznat kod prekomorskog iseljeništva koji se kratko definira kao traženje korijena u staroj domovini. Stoga ponavljam: važno je grajiti povezanost sa starijim krajem kroz hodočašća, razne kulturne priredbe, ljetne škole itd. Nitko još ne zna kako će se stvari odvijati te stojimo pred izazo-

vom što će se dogoditi u kontekstu ovog razmišljanja kad Hrvatska uđe u EU. Već sada je kod nas nazočan trend da bogati ljudi iz Europe i svijeta dolaze u Hrvatsku i kupuju nekretnine na obali. Zbog svojih prirodnih ljepota i mnogih komparativnih prednosti Hrvatska je primamljiva destinacija. Svoju nadu polažem u mlade Hrvate i Hrvatice koji su rođeni u inozemstvu i od kojih će se neki pojedinačno vratiti u domovinu svoja podrijetla. Želim da otvaranje Hrvatske prema europskom zajedništvu bude na korist hrvatskom narodu u domovini i iseljeništvu.

I na kraju ovog razgovora svim hrvatskim katoličkim vjernicima u Njemačkoj, a osobito čitateljima „Žive zajednice“ koja se o Božiću predstavlja sa svojim 250. jubilarnim brojem, želim radosne blagdane Isusova rođenja i obilje Božjeg blagoslova u novoj 2005. godini.

Razgovarao: Adolf Polegubić

IZBOR IZ BOŽIĆNE POEZIJE

Molitva na Badnju večer

Prošetaj, Isuse, ove noći mojim rodnim krajem,
plemenitom grudom, koja gosta uvijek rado čeka,
čije doli rosom, a litice zlatnim sjaje sjajem,
kod ljudi tvrda koraka i r'ječi, a srca meka.

Navrati prvo u kuće gdje dječije oko s'jeva,
gdje život najljepše zvuke i najljepše šara boje,
očuj puls svet dok se kiti jelka, „Zdravo Tijelo“ pjeva,
uz pocik, vrisak ili plač, možda, zbog sitnice koje.

Počuj priču roditelja o mučnu hodu u krugu,
kojim se ovom zemljom stalno i stoljećima hodi,
kako je san o radu sm'ješan, život uvijek u dugu,
i kako je samo tražen put što u daljinu vodi.

Posjeti, Isuse, molim te, samotne i tužne,
šutljive i mudre starce naše, pune uspomena,
otjeraj od njih jučerašnje more, doživljava ružne,
tugu tešku zbog milih i dragih kojih s njima nema.

Zaviri, Isuse, i u kuće prazne, prokisle i puste
što stanare nijemom kletvom dozivaju;
oni, možda, noćas kroz daljinske magle guste
pjesmom znanom vrelu suzu vješto sakrivaju.

Zastani, Isuse, na brdašcu kraj naše kapele,
podigni ruku prozeblu i svetu iznad tihog kraja,
obriši suze puku svom, oživi mu nade svele:
Božićni mir i blagoslov podaj nebeskoga raja.

Mato Valjan

Ivan Tačković-Croatia

Dodi i rodi se ponovno

Sine Božil
Dodi i rodi se ponovno:
u naše doba!
Zemlja je postala
jedna jedina velika štala.
Puna stoke i zvijeri,
gnoja i smrada.
Od zidova bije studen,
s podova se puši krv.
Vuci raskidaju tvoje stado.
bez topline i ljubavi,
bez svjetla i istine.
Paklena simfonija
vječno postavlja isti napjev:

„Nema mjesta,
nema mjesta za tebe,
Božji sine!“
Dođi Gospodine,
donesi svjetlost
u našu ponoć.
Ušukaj zavijanje vukova
pjesmom o miru.
Dodi i napravi mjesta
za Božju, svetu obitelj.
Makar u jedan mali kut
naših jaslica dodi.
Budi i u našoj štali Spasitelj!

fra Rufin Šilić

Božićna
nostalgija

Zanavek ostalo mi v glavi,
kad smo kak deca,
na Badnjak,
na slamici spali.
Z prvom kmicom tatek je donesel:
svjeću, bor i polić vina,
triški kuružnjak tak dišal,
da bila je milina.
Mati je molila
Oče naš, Zdrava Marija i Slava Ocu,
dedek se njihal
i zaspal na stolcu.
Najvekše veselje bile je kićenje bora,
vsaku kuglicu,
jabuku i nakit
točne se postaviti mora.
Ja sem nakon kićenja bora,
čekal priliku kak bi se,
tiho pospremil
na slamicu ispod stola.
V jutro, na Božić
mama mi nježno zapopevala
— Detešće nam se rodilo — dragi sinek,
na mnoga leta sretan poživel.
Danas više nema mame i tate
oni su sigurno gore, pri Bogu,
pripremaju za me
božićnu sobu.

Ivek Milčec

Božić — očitovanje ljubavi Božje

Trenutak je ovo kad zapravo i ne bi trebalo mnogo govoriti. Ovo je slavlje koje treba proživljavati. To i čine čitave povorce kršćanskoga naroda koje se u ovoj noći slijevaju „od istoka sunčanoga do zapada”, već prema tome kako se Zemlja odmiče od Sunca, i već stoljećima skupljaju na ovo isto slavlje. Zacijelo je ovo noć u kojoj nas zahvaća jedan veliki val. U liturgiji smo čuli da je to val naviještenoga svjetla kad ljudi doživljaju i proživljaju što se s tim trenutkom dogodilo.

Istina, svaki Božić nije jednak, ali nedvojbeno je da Božić znači blagdan, koji je u našem narodu i u našem osobnom proživljavanju drukčiji od ostalih blagdana. Ako ništa drugo, ima jedan splet doživljaja, nekog vraćanja možda: u rodno selo, u svoj grad, vraćanja u djetinjstvo, vraćanja k dragima, k svojima, znači: k nekim blizinama, nekim iskonima. Teško bi bilo reći što je sve u igri u doživljavanju toga blagdana.

Ako pak slušamo što ovih dana pjevamo — jer se to doživljavanje izriče u klinkaj i pjesmu — skala tema koje nam lebde u svijestima i izriču se ustima toliko je velika, da sadrži u kratkomu jedno prepjevano i istodobno zbiljsko kršćansko vjerovanje, kršćansko opredjeljenje i kršćansko iskustvo. U svemu tome, dakako, središte je jedno ime, osoba — to je Sin koji nam se rođio, Sin koji nam je darovan.

Mogu se tumačiti pojedini elementi, i oni uistinu pokazuju, kako se u ovaj blagdan sleglo mnoštvo običaja iz niza stoljeća, mnogi su i pretkršćanski: praslavenski, prailirski, prarimski, antikni — no ipak neki oblici, neki momenti još i danas traju i znakoviti su.

Ali ono što iznutra daje smisao i ono što je središte toga Božića jest jedno Ime — i to bih želio da noćas poneseo s ovoga slavlja — Ime, koje istina u ovom blagdanu susrećemo u djetinjstvu, ali to je Dijete prihvачeno, o tom Djetcetu skupa s Marijom čitamo sve ono što je On bio, sve ono što je On svojim životom ostvario. Mi smo u ovom blagdanu na počecima toga ostvarivanja. Ono se obistinilo, izreklo sebe, progovorilo i očitovalo se ljudima i — dosljedno do kraja istrajalo. I naša pjesma to osjeća kad pjeva: „On za nas trpi čim se rodi...“

U početnoj molitvi današnje liturgije spominjali smo „novi svjetlo utjelovljene Riječi“ koje nas je obasjalo. To je svjetlo bljesnulo ljudima koji su s njim prošli — kad je njegov život bio gotov, kad je ono što je govorio i do kraja izvršio. To što je rekao i to što je činio postalo je znakom, preobražajnim pozivom, za kojim ljudi nisu prestali hodati, u kojemu prepoznaju nešto bitno za sebe. Zato je i nama to Ime, to rođenje i ove noći — poziv na jedno opredjeljenje. Možda mu ne razaznajemo ni imena, ali znamo da je riječ o jednom pribiranju, skupljanju na bitno, odakle onda drugim očima spoznajemo tko smo mi, tko je nama Bog, tko su nama drugi, kakav je nama Bog i kakvi po njegovu pozivu trebamo biti drugima. Zato je to Ime takvo da može skupiti sve naše živote. Ono je poziv i staromu i mladomu, i bivšemu i budućemu.

I nije istina da spominjemo samo jednu uspomenu.

Ta, to što se s tim rođenjem dogodilo, to nas pokreće. Koje svjetlo bismo mi imali da nema toga Imena? Otkud bismo znali da vrijedi, da je to božansko: mučiti se da budemo veći od zla, vjerovati da ima smisla ne pobjeći, biti uz čovjeka; da to znači biti najprije i sa sobom, vjeren Božoj riječi, pa što god koštalo, jer se samo tako ulaze u živote? To, evo, započinje! Ja jednostavno ne znam kako bih to rekao, a siguran sam da se je i sveti Pavao u današnjem čitanju mučio kako svom prijatelju protumačiti što se to dogodilo s Isusom Kristom, izreći to nekako razumljivo i zgušnuti sve što je bitno. Pročitat ćemo još jedanput polako. Ono što je Pavao napisao svom prijatelju — to noćas nama piše. To je njegov prijatelj razumio — i to je živio. To mi čujemo, i vjerujem, da nam je toliko rječito da ćemo i mi — to jednako živjeti.

Evo, tim se rođenjem, Isusovim rođenjem — i Luka u Evandelju tako navješćuje — očitovala ljubav Božja, spasiteljica svih ljudi. Kad toga ne bi bilo, kad ne bi bilo Boga suputnika, Boga supatnika, otkuda bismo naučili što je Božje, otkuda bismo znali od čega se živi, što je vrijedno? Znali ono jedino što ostaje, što traje. Izvan toga ostaje samo ono što Pisma zovu svijet, a to su osiguravanja, otimanja, egoizmi, sve ono što nije služenje. U ovom nam se Djetcetu — a mi ga znamo jer ga danas rođena gledamo s već izvršenim životom — doista očitovala Božja ljubav, spasiteljica svih ljudi. Zbilja ih nije birao, nije imao „moji i njihovi“, svi su Božji. Jer dok ima tvojih i onih drugih, nema spasenja za čovjeka. Zato je On u tome radikalnan, od dvojega — kaže — došao je učiniti jedno. Uz jednu cijenu — smrt je bila taj rub preko kojega je prošao, tamo s onu strunu, gdje su ljudi mislili da nema smisla. (...)

No, ne zaboravimo noćas da Božja pravda ne dopire samo dokle dopire zasluga. Božja pravda dopire dokle Bog ima ljubavi, to znači: nema joj mjere. O toj pravdi je riječ, ona ne da da itko pogine, jer na drugu stranu molimo i pjevamo: „Ako nam po djelima našim budeš sudio, Gospodine, tko će pred tobom opstati.“ Ali Božja pravda jest vjernost ovome što je obećao, granica njegovoj pravdi jest njegova istina — a to je da u svom ljubljenju nema kraja. I tako redom... Da živimo takvi, s tim znanjem, s tom spoznajom — to nam se je počelo događati. Da živimo u sadašnjem svijetu iščekujući blaženu nadu, to znači ispunjenje svega toga u našim životima, i očitovanje slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. Mi smo ovim rođenjem pozvani da to slijedimo. To je promjena koja se tim rođenjem događa. A što to treba slijediti znamo kad razmotrimo sve što je On proživio. I kad se to u nama dogodi, zbilja se očitovala slava velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista. Onda se pokazalo što je to u svijetu čovjekoljubje, od čega to svijet u duši živi.

Josip Turčinović

(Iz knjige „Glas iz Ranjenog“, „KS“, Zagreb, 1997.)

HKM NÜRNBERG

Zlatni jubilej misije

|| HKM Nürnberg osnovana je 1954. g., a broji do 7000 vjernika ||

Hrvatska katolička misija Nürnberg (Alemannenstr. 38, 90443 Nürnberg, tel. 0911 4180930; fax. 0911 4188768) osnovana je 1954. godine, a na području misije je 6.500 do 7.000 Hrvata katolika. Od početka je vode svećenici salezijanci Hrvatske salezijanske provincije. Misija osim Nürnberga i Erlangena još obuhvaća i mesta Fürth, Herzogenaurach, Forchheim, Heroldsberg i Lauf. Dosadašnji su voditelji misije o. Dragutin Kavjak, o. Josip Kokorić, o. Stjepan Bolkvac, o. Niko Šošić, o. Božidar Šimićić, a misiju od 1998. do danas vodi o. Mihael Rodić. U tome mu svesrdnu pomoć pružaju dušobrižnici salezijanci o. Rudolf Belko i o. Stjepan Pokrivka te pastoralni suradnik Branko Brčinović.

50 godina sustavne skrbi za Hrvate u Nürnbergu

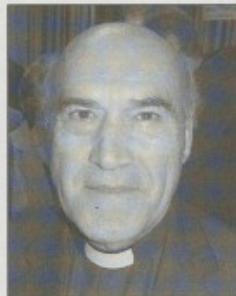
Nedavno je misija proslavila 50. obljetnicu postojanja. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je u nedjelju, 7. listopada u punoj franjevačkoj crkvi sv. Ludwiga u Nürnbergu zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s generalnim vikarom nadbiskupije Bamberg prelatom Aloisom Albrechtom, provincijalom Hrvatske salezijanske provincije o. Ambrožijem Matušićem, provincijalom Münchenске salezijanske provincije o. Joseforom Grünnerom, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipom Bebićem, voditeljem misije o. Mihaelom Rodićem te s još 12

hrvatskih i njemačkih svećenika. Misija pribavio i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Münchenu Zvonko Plečaš sa suprugom. Kardinala Bozanića i sve načočne svećenike i vjernike pozdravio je o. Rodić koji je istaknuo kako je za hrvatsku pastvu u Njemačkoj 50. obljetnica HKM Nürnberg od posebne važnosti budući da je ta misija uz HKM München najstarija hrvatska misija, koja je u poslijeratnom razdoblju za Hrvate katolike u Njemačkoj odigrala značajnu ulogu. „Možemo zamisliti početke djelovanja prvoga hrvatskoga dušobrižnika na ovim prostorima salezijanca pok. o. Dragutina Kavjaka koji je s puno ljubavi i požrtvovnosti obilazio logore u okolini Nürnberga i tražio Hrvate izbjeglice. Oni su u njemu imali jedinu osobu kojoj su se u teškim poslijeratnim vremenima u tudini mogli obratiti, povjeriti se i požaliti te naći oslonac i pomoći. Ista situacija, možda s manje bola, odvijala se 60-ih i 70-ih godina u vrijeme masovnog dolaska stranih radnika u Zapadnu Europu, pa tako i Hrvata katolika u Njemačku iz republika bivše države. Hrvatski svećenici, redovnici i redovnice, kao i pastoralni i socijalni radnici u svako su vrijeme bili, a i sada su spremni pomoći kad god treba i koliko se može. Hrvati katolici u ovoj misiji, kao i u drugim hrvatskim misijama, uvijek su nalazili kutak svoje domovine. Za ovih 50 godina HKM Nürnberg zahvalni smo Bogu, Blaženoj Djevici Mariji Pomoćnici kršćana, kojoj je posvećena misijska kapela, i sv. Josipu, čije ime nosi misijski centar. Zahvalni smo hrvatskim biskupima, Bamberskoj nadbiskupiji koja nas materijalno pomaže,

Ministranti — poseban ured misnih slavlja

Hrvatskoj salezijanskoj provinciji, koja u misiju šalje svoje svećenike, Svjetovnom institutu Suradnica Krista Kralja, našim svećenicima, pastoralnim i caritasovim djelatnicima te njemačkim župama u kojima slavimo euharistijska slavlja, ali i svim vjernicima koji su na bilo koji način pomagali da naša misija ostvaruje svoje poslanje očuvanja

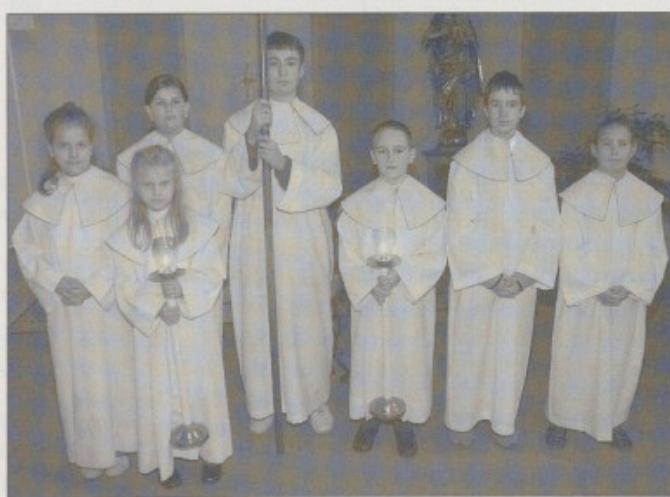
Voditelj misije
o. Mihael
Rodić

vjere u Boga i svoj hrvatski identitet. Čestitku u povodu misijskog slavlja uputio je i prelat Albrecht. Kazao je kako 50 godina misije predstavlja jedno dugo razdoblje sustavne skrbi za vjernike hrvatskoga jezika u gradu Nürnbergu. Prenio je također i pozdrave bamberškog nadbiskupa dr. Ludwiga Schicka. Nakon što su dvije djevojke uz prigodnu recitaciju predale Kardinalu buket cvijeća, Kardinal je zahvalio i darovao misiji medalju bl. Alojzija Stepinca.

Prenošenje vjere i nacionalne pripadnosti na mlađe

U uvodnoj je riječi kardinal Bozanić kazao: „Nosim vam pozdrave Hrvatske, iz Zagreba, pozdrave hrvatskog episkopata iz država Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Danas smo ovde okupljeni u znaku hvale i zahvale Bogu za 50 godina HKM u Nürnbergu. Uistinu ovo je dan hvale. Pozvani smo da Bogu zahvalimo za sve ono što se ovdje zabilo tijekom pola stoljeća. Ovo je dan kad molimo za ovu Hrvatsku katoličku misiju, kad molimo u prvom redu za našu djecu, za mlađe, za mlade roditelje, za sve one koji su pozvani prenositi svjetlo vjere i našu nacionalnu pripadnost budućim naraštajima.“ U prigodnoj propovijedi kardinal Bozanić je kazao kako se poziv da budimo nadu u život u cjelini, dobro uklapa i ovu nedjelju kada s

Na proslavi je sudjelovao zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić

jedne strane zahvaljujemo Bogu za ono što se dogodilo kroz 50 godina u ovoj misiji, ali s druge strane postavljamo pitanje i kako, kuda i na koji način daljeći. „Evidentno je da je danas i ovdje i u Hrvatskoj drugačija situacija nego što je to bila prije 50, 40 ili 30 godina. I vi koji ste došli prije 30-ak i više godina sada ste za toliko godina stariji. Na početku su bili jedni planovi, a život je pokazao da čovjek toliko puta u životu mora sebe korigirati i prihvatićti nove izazove. Danas je Crkva i ovdje, kao i u Hrvatskoj, i drugdje u svijetu pred novim izazovima i potrebno je da na njih mi odgovorimo. Vjerujem da i naše hrvatske katoličke misije danas trebaju malo preusmjeriti naglaske svoga djelovanja. Možda se na nešto trebalo prije 20 ili više godina više usmjeriti i nečemu dati veći naglasak. Danas se traži nešto drugo”, kazao je kardinal Bozanić dodajući kako Papa proglašivši „Godinu Euharistije” stavlja naglasak na naše euharistijsko okupljanje. „U našoj hrvatskoj povijesti misa je ona koja nas je sačuvala. Misa je ona koja nas je pratila i odgajala. To je i razlog postojanja hrvatske katoličke misije da okuplja vjernike na sv. misu i to na hrvatskom jeziku kako bismo je mogli dobro razumjeti; na hrvatskom jeziku da nam ta euharistija obnovi sve ono što za nas znači vjera, identitet, zajedništvo i kultura. Sve se to neprestano događa u Euharistiji. Zato je potrebno upravo ovog jubileja još više staviti u središte svoga života upravo Euharistiju, naše redovito pohadanje sv. mise, naše redovito okupljanje unutar naše hrvatske katoličke zajednice. To je naša obaveza i to je ono što trebamo predati našim mladima”, istaknuo je kardinal Bozanić kazavši kako budućnost hrvatskih katoličkih zajednica ovisi upravo o prenošenju onoga što imamo mladim naraštajima. Na kraju je istaknuo ka-

ko se i Crkva u Njemačkoj i Crkva u Hrvatskoj nalazi u procesu europskog ujedinjavanja koje stvara jedno novo zajedništvo naroda, država, ali i zajedništvo u kojem smo svi bez razlike, a osobito manji narodi još više pozvani da posvešćuju i učvršćuju svoj identitet, da ga znaju predstavljati i braniti, osobito da budemo svjesni svojih korijena, svoje prošlosti, svoga kulturnog i drugog bogatstva. To je zadatak svih u tim novim europskim procesima u kojima se nalaze i naše hrvatske katoličke zajednice i to ne samo u Njemačkoj već i u drugim zemljama Europe. Onaj koji poznaje svoje korijene i poštuje ih, taj se ne da olako manipulirati. Osobito to poštovanje i vrednovanje prenesimo na našu djecu i mlade. Ovaj jubilej je obnova vjernosti. Stoga, obnovimo vjernost prema Bogu, svojoj Katoličkoj Crkvi i svome hrvatskom rodu”, zaključio je kardinal Josip Bozanić.

Na kraju misnog slavlja, koje je završilo zahvalnom pjesmom „Te Deum” i hrvatskom himnom prigodnu riječ su uputili i delegat o. Bebić i provincijal o. Matušić. O. Bebić koji je ujedno o. Rodiću darovalo svijeću i prigodnu knjigu, kazao je kako pola stoljeća uspješnog djelovanja misije u

Nürnbergu predstavlja poseban događaj i to ne samo za tu zajednicu već i za cijelu Crkvu u Hrvata. O. Matušić je istaknuo kako 50. obljetnica misije budi sjećanja, ali i nadu.

U središtu pozornosti mlađi i dječaci

Dan ranije, u subotu 6. studenoga u misijskoj je dvorani upriličena prigodna akademija. Kratak pregled misije dao je o. Rodić. O vjerskim djelatnostima misije govorio je pastoralni suradnik Branko Brčinović. O karitativno-socijalnoj službi govorila je Slavica Tuškan, o društveno-kulturnim djelatnostima o. Rudi Belko i Marina Batur, dok je o hrvatskim udruženjima u Nürnbergu govorila Anda Škojo. Načinima su se obratili i generalni konzul Plečaš i predstavnik grada Nürnberg-a. Prigodnu riječ uputio je kardinal Bozanić, nakon što su mu mlađi u čast otpjevali pjesmu „Vrbniče nad morem”. „Osobito mi je draga da su večeras u središtu naše pozornosti mlađi i dječaci. Na ovom susretu osjećamo da nam je nešto zajedničko, a to je naš hrvatski identitet. To je ono na što smo ponosni i što zajedno želimo čuvati.” Kardinal je misiji u Nürnbergu zaželio dugi vijek sve dok bude Hrvata u tome gradu. U prigodnom kulturnom programu nastupili su: misijska tamburaška skupina „Sitni vez” i mali, srednji i veliki folklor misijske folklorne skupine „Don Josip Kokorić”, koja je nedavno proslavila 30. obljetnicu djelovanja. Kroz program je uspješno vodila Marina Batur.

Uz redovite pastoralne djelatnosti u misiji se vodi računa i o raznim djelatnostima društvenog značaja, posvećuje se pozornost karitativnoj, ekumenskoj te caritasovoj socijalnoj službi.

Tekst i snimka: A. P.

Vjernici za vrijeme mise u crkvi sv. Ludwiga u Nürnbergu

Piše: Ante Vučković

Kajanje i zdrav duh

Tko se ne može pokajati ne može se ni izlječiti. S kajanjem počinje put u zdravlje duše.

Tko se ne može pokajati ne može se ni izlječiti, veli Aristotel na jednome mjestu u Nikomahovoj etici. On govori o ljudima koje neobuzdanost u užicima dovede do točke kada postanu neizlječivi. Riječ je o neobuzdanosti u užicima koje Aristotel smatra nužnima. To su, primjerice, hrana i piće. Tko se tim užicima odaže pretjerano i neobuzданo njega oni učine nesposobnim za kajanje. Tko se ne može kajati postaje neizlječiv. Aristotel tako daje naslutiti kako je kajanje nužni preduvjet zdravoga duha. Slično će kasnije pisati i Seneka. Na jednome mjestu u poznatim Pismima Luciliusu postavlja pitanje zašto nitko ne priznaje svoje pogreške. Odmah potom daje i odgovor. To je stoga što je još uvijek zarobljen svojim pogreškama. S manama je, naime, slično kao sa snom. Tek kada se probudimo i izidemo iz sna, možemo govoriti o onom što smo sanjali. Dok spavamo to ne možemo. O svojim manama možemo pričati slobodno tek kada ih se oslobođimo. Stoga je priznanje svojih pogrešaka i mana najbolji znak da više nismo pod njihovim gospodstvom i istovremeno jasno obilježje duševnoga zdravlja. Seneka stoga poziva na svjesno traženje i priznanje svojih pogrešaka, na probudivanje kako bismo izisli iz sna. I kod njega slutimo kako je kajanje prekretnica, trenutak prijelaza iz pogrešnoga života u mudar život kojim upravlja razum. Tko se ne može pokajati ne može se ni izlječiti. S kajanjem počinje put u zdravlje duše. Što je to kajanje i zašto je toliko važno da ga Aristotel vidi kao nužni preduvjet zdravome duhu, a Seneka obilježjem zdrave duše? Postaje nam sve teže razumjeti kajanje. Razlozi su različiti. Jedan od prvih i najvažnijih leži u svijetu koji kajanje, ako ga i izbjegava javno nazvati bolesnim stanjem duše, gura u privatnost i istodobno nijeće grijeh te mane promatra radije kao bolest negoli kao posljedicu krivih odluka i neobuzdanoga života. Svijet na čudan način govori o odgovornosti i istovremeno izbjegava govor o krivnji kada god je riječ o privatnom živo-

tu. Tako se smisao krivnje vidi još jedino u društvenim odnosima. Za Aristotela se, međutim, neobuzdanost i nesposobnost kajanja najprije odnose upravo na osobni način života. Seneka također govori o ljudima koji su nesposobni kajati se upravo u privatnome životu. Kada takvi izjavljuju kako nemaju razloga kajanju, jer navodno nemaju mana i pogrešaka, Seneka je neumoljivo oštrouman. Oni se, veli on, ne razlikuju od drugih potom što bi bili bez grijeha, nego jedino po tom što ništa ne priznaju. Jer mana i pogrešaka ima svaki čovjek. Nema čovjeka bez grijeha.

Strah od kajanja

Da bi se nekdo uopće mogao kajati potrebna je velika duhovna snaga. To se, po svemu sudeći, događa vrlo rijetko. Kada nam nekdo pred oči doneše naše mane ili grijeha, redovito je prva reakcija nijekanje, nepriznanje, odbacivanje, reinterpretacija, okrivljivanje onih koji mene okrivljuju, trenutačno stvaranje teorija zavjere, podmetanja, neprijateljstva i slično. Spektar mogućih reakcija na sami spomen krivnje je vrlo širok. Krivnju tako priznaje nekdo kome je priznanje ostalo posljednja mogućnost izlaza, dakle pod prisilom dokaza i s nakonom da ublaži odgovornost, ili nekdo kje je doživio obraćenje. Priznanje pod prisilom dokaza zapravo i nije priznanje. Ono je iznuđeno očitošću dokaza. Kada nekdo prizna svoju krivnju u uvjetima u kojima niti ne može drugačije, vrlo je teško govoriti o obraćenju i kajanju. Kajanje i obraćenje, naime, prepostavlju slobodu. Tek slobodni čin kajanja jamči njegovu autentičnost. Sloboda je nužno potrebna kad god je riječ o liječenju duše koja je ranjena vlastitim krivim odlukama i djelima. Aristotel ima pravo. Duša opterećena krivnjom ne može ozdraviti bez kajanja.

Novi zavjet spominje kajanje s dva različita ishoda. Riječ je o istoj krivnji. Petar i Juda su izdali svoga Učitelja. Petar tri puta zaredom u istoj noći. Juda samo jednom. Obojica su bili upozorenji unaprijed. Uzalud.

Upozorenje ne dopire do čovjeka koji se oslanja samo na svoje snage. Obojica su ga izdali usprkos upozorenju. Nakon što je vidio da je Isus osuđen i u osudi prepoznao rezultat svoje izdaje, Juda se, veli nam evangelist Matej, pokajao i otisao vratiti novac koji je dobio za izdaju, (Mt 27, 3). Petar se, nakon trostrukog izdaja, u trenutku kada se oglasio pjetao sjetio svog Učitelja, pokajao i gorko zaplakao, (Mt, 26, 75). I Juda i Petar su se pokajali. No, Juda je završio u mraku samosude, a Petar se nakon gorkog plača susreo s Uskršnjim i dopustio da mu izlječi dušu. Ako potražimo razloge različitoga ishoda kajanja, uočit ćemo kako je Juda ostao sam sa sobom i svojom savješću. Neizdrživa je osuda kojom čovjek osuduje samoga sebe. I Petru bi se dogodilo isto da se nije susreo s Učiteljem. U jednom je izješću to bilo sjećanje, u drugom susret pogledima. U oba slučaja Učitelj ga nije osudio. I još važnije, oslobođio ga je neizdrživoga tereta samoosuđivanja. Da je Petar ostao sam sa svojom krivnjom, možda bi otisao Judinim putom. I obratno, da Juda nije ostao sam sa svojom krivnjom, možda ne bi završio u mraku. Nakon što otkrijemo važnost kajanja za zdravlje vlastite duše, kako je to slučaj s velikim umovima u antici, unutar kršćanstva otkrivamo kako samo kajanje nije dovoljno. Kajanjem se može računati i trgovati. Kajanje se može glumiti. Kajanje može biti iskreno i u isto vrijeme smrtonosno kao što je bio slučaj s Judom. Oštra jasnoća krivnje, kajanje i neizdrživost kada osstanem sam sa svojom krivnjom i kajanjem bez odgovora. Novi zavjet vrlo često opisuje kako se kajanje u Učiteljevoj blizini pretvara u oslobođenje od tereta krivnje. U svijetu koji ne oslobođa tereta krivnje, nego radije krivnju i grijehu proglašava znakovima iskrivljene svijesti, sve je potrebno prenositi živo vjersko iskustvo oslobođenja od krivnje i samoosuđivanja. Priznanje grijeha i kajanje pred Učiteljevim pogledom koji ne osuduje nego oslobođa jedno je od najsnaznijih vjerskih iskustava. Važno je svjedočiti o njegovoj otvorenoj mogućnosti. ■

Jesus — der neugeborene König

Liebe Leserinnen und liebe Leser!

Über Weihnachten und all jene Dinge zu schreiben, die mit diesem Feiertag zu tun haben, ist zwar keine leichte, dafür aber eine dankbare Aufgabe. Über dieses Geheimnis wurden schon etliche Bücher verfasst. Im ersten Moment würde man meinen, dass es hier nichts Neues mehr zu schreiben gibt. Wenn aber die Rede vom Geheimnis Gottes ist, werden die Menschen immer versuchen, in dieses Geheimnis einzudringen. Auch ich werde mit diesen Zeilen sicherlich nichts Neues schreiben. Dennoch verspüre ich eine große Freude darüber, dass mir die Gelegenheit geboten wurde, im Hinblick auf den „Feiertag der Feiertage“, wie der heilige Franziskus von Weihnachten sprach, einige Gedanken für meine Leserinnen und Leser zu formulieren. Thomas von Celano, der erste Biograph des Franziskus, beschreibt, welche Freude diesen Heiligen erfüllte, während er Bilder betrachtete, die Jesus Kindheit darstellten. „Aus seinen Worten erklang Zärtlichkeit und der Name Jesus war auf seinen Lippen so süß wie Honig“. Für den heiligen Franziskus war Jesus alles. Ihm hat er sich völlig hingegeben. Jesus wurde zum Fundament seines Lebens und Glaubens. Auch wenn das Mittelalter von Grauen und Entsetzen gekennzeichnet war, glaubte Franziskus an die Anwesenheit Gottes in der Welt. Deshalb wollte er das Ereignis von Bethlehem unmittelbar erleben und die Geburt Christi vergegenwärtigen. So hat er zu Weihnachten in dem Städtchen Greccio in Italien eine lebendige Krippe aufgebaut. Das war im Jahre 1223. Seit dieser Zeit stellen die Christen überall auf der Welt in ihren Privatwohnungen, in Dörfern und Städten an den wichtigsten Orten, insbesondere in Kirchen, die Krippe von Bethlehem auf. Auf diese Art ehrt und ver gegenwärtigt die christliche Seele die Menschwerdung Gottes. Wer kann all die Bilder zählen, welche die Geburt Jesu darstellen? Gibt es denn in der Welt ein anderes Geschehen, das eine solche Freude bei den Menschen auslöst? Ich glaube nicht. Und nicht nur das. Weihnachten ruft die Menschen zur Versöhnung und zur gegenseitigen Beschenkung auf. In der

Weihnachtszeit werden Kriege unterbrochen. Tatsächlich erfüllte und erfüllt auch heute noch Weihnachten die Menschen mit Licht, Wärme, Freude und Frieden. Dies alles kommt in den Advents- und Weihnachtsliedern aller Völker und Sprachen zum Ausdruck, in denen unzählige Male das Ereignis von Bethlehem, die Geburt des Gottessohnes und des Menschensohnes, besungen wird.

Mit der Geburt Jesu beginnt eine neue Zeit. Es werden viele Prophezeiungen Wirklichkeit, wie z.B. die von Jesaja: „Aus dem Baumstumpf Isaia wächst ein Reis hervor, ein junger Trieb aus seinen Wurzeln bringt Frucht“ (Jes 11,1). Von wem ist hier die Rede? Die Rede ist vom Herrscher, dem Retter der Welt, dem von Gott Geweihten, dessen „Ursprung in ferner Vorzeit liegt, in längst vergangenen Tagen“ (Mi 5,1) und dessen Wiederkunft wir erwarten.

Wenn wir nur für einen Moment unseren Blick auf das vergangene Jahr wenden und uns die vielen grausamen Ereignisse in Erinnerung rufen, angefangen von den Kriegen, Naturkatastrophen: den Erdbeben, Dürrezeiten, Hungersnöten und Krankheiten bis hin zum Handel mit Frauen und Kindern, der Demütigung von Dienstpersonen und Soldaten. Wenn wir diesen Ereignissen noch die Nachrichten hinzufügen von den Skandalen wie: um kirchliche Amtsträger, von der Finanzkrise im Staat und in der Kirche, von der Schließung der fremdsprachigen Missionen, der Entlassung pastoraler, sozialer und anderer Mitarbeiter in den Bistümern, der Schließung katholischer Gebäude und dem Verkauf von Kirchen, dann sehen wir, dass es sehr viel Probleme, Leid und Schmerz in der Welt gibt. Um nicht zu sprechen von der moralischen Vernichtung der Menschen seitens teuflischer Verführungen durch Medien, Drogen und sexuelle Ausbeutung. Was soll man zu alldem sagen? Die Sünde zeigt ihre Wirkung. Sollen wir uns hinter die Behauptungen der Gegner des christlichen Glaubens stellen, dass Gott sich nicht um die Welt kümmere und dass er in ihr nicht anwesend sei?

Es ist klar, dass wir Christen solche und ähnliche Behauptungen niemals annehmen werden. Ich weise sie energisch ab, weil ich glaube, dass die Anwesenheit Gottes in der Welt nie so ausgeprägt war wie heute. In der Welt gibt es, dank der Ankunft Jesu Christi viel mehr gute als böse Menschen. Wer kann die Wichtigkeit der sonntäglichen Versammlungen zum Gottesdienst und die Wichtigkeit der christlichen Gebete einschätzen? Was wäre mit dieser Welt, wenn es nicht Jesu Auserwählte und seine Verehrer in ihr gäbe? Wie viel haben Eltern und gesellschaftliche Einrichtungen für die Erziehung ihrer Kinder geleistet, insbesondere die Kirche und ihre Verkünder der „Frohen Botschaft“? Schauen wir für einen Moment in die Krankenhäuser, die Altersheime, Armenhäuser, Kindergärten, Schulen, Hochschulen, in die Unternehmen, humanitäre Vereinigungen, dann werden wir angenehm überrascht sein, wenn wir das wahre Bild von guten und liebenvollen Menschen bekommen, die auf die eine oder andere Weise an dieser Welt bauen.

Liebe Schwestern und Brüder in Jesus, dem Mensch gewordenen Gott! Am Ende des alten und zu Beginn des neuen Jahres danke ich dem Herrn für Sie alle und für das, was er durch Sie getan hat. Keiner von uns weiß, was das neue Jahr 2005 bringen wird. Wir glauben, dass, was immer es auch bringt, dieses nach dem Willen Gottes geschieht. Unser aller Schicksal und das Schicksal der Welt liegt in den Händen des neugeborenen Königs, Jesus Christus. An uns ist es, dass wir wachsam sind, dass wir beten und ihm den Weg bereiten.

Schreiten wir vertrauendsvoll, festen Schrittes auf dieses Ziel zu. Bleiben wir beständig auf dem Weg, den Jesus uns weist und beginnen wir immer wieder von Neuem mit unserem Gang zu ihm. Möge uns auf diesem unseren Weg die Anwesenheit des lebendigen Gottes begleiten und möge sein Licht jeden unserer Schritte zu ihm und zu unseren Mitmenschen erhellen.

In diesem Sinne wünsche ich uns allen ein frohes Weihnachtsfest und ein gesegnetes neues Jahr!

Ihr P. Josip Bebić, Delegat

Das Märchen vom Engel Flo und

Die Weihnachtsvorbereitungen im Himmel hatten begonnen

Es ist die Hochsaison der Engel. Sie hatten in dieser Zeit noch mehr zu tun als sonst, sie hatten sozusagen Hochkonjunktur.

Die großen Engel waren sehr beschäftigt, besonders die Rettungsengel, die für die Erde zuständig waren. Da es auf der Erde düster zuging und die Menschen zumeist das Gute verloren hatten, mussten die Rettungsengel doppelt so viel arbeiten. Manche von ihnen mussten Tag und Nacht im Einsatz sein, und dennoch konnten sie Kriege, Ungerechtigkeiten, Hunger und Elend nicht stoppen. Die kleinen Engel, die noch zur Engelsschule gingen, bemerkten zwar die ganze Aufregung und die Geschäftigkeit, doch eigentlich wurden sie davon verschont. Die Anordnung des Himmelschefs Petrus lautete, die kleinen Engel sollten erst später mit solchen ernsthaften Dingen konfrontiert werden. In der Regel dauerte eine Engelsausbildung in der Engelsschule etwa 150 Jahre in menschlicher Zeitmessung.

Der Oberengel Markus, der Schuldirektor der Engelsschule, hielt sich streng an diese Anordnung und versuchte aus den kleinen, verspielten Engeln verantwortungsvolle Engel zu machen und betraute sie mit leichten Aufgaben ausschließlich im Himmelsreich.

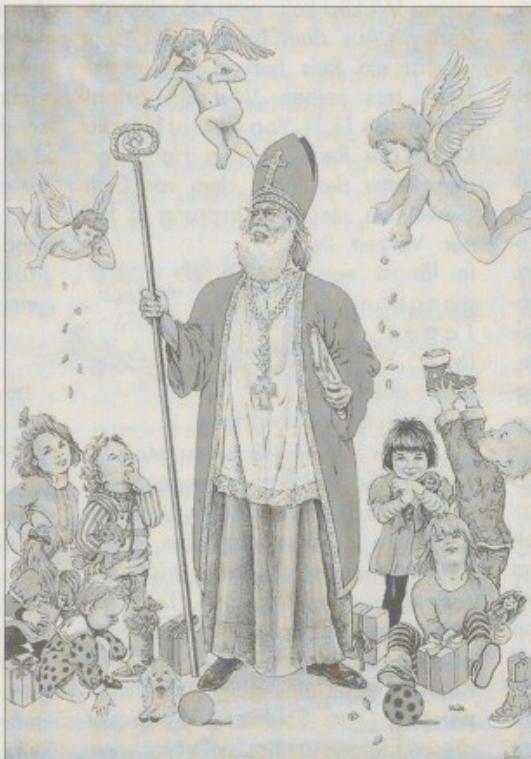
Flo, der kleinste der Engel, der bereits einmal heimlich eine Reise zur Erde unternommen hatte, war ganz erschüttert von dort zurückgekehrt. Die Menschen mit ihrer Raserei und Konsumgier gingen ihm nicht mehr aus dem Kopfchen. Da hatte er beschlossen, ein Rettungsengel zu werden. Nur bis es soweit war, würde er alt und grau werden, obwohl ja Engel nie in dem Sinne alt und grau werden können. Er wollte so gern noch einmal auf die Erde. Er wollte nachschauen, ob damals sein kleines „Wunder“ etwas gebracht hatte. Vielleicht ist jetzt auf der Erde alles gut oder zumindest besser. Irgendwie

musste er es schaffen, dahin zu kommen. Während er noch in Gedanken damit beschäftigt war, wie er es vollbringen konnte noch einmal den Wolkenweg 7, durch die Himmelpforte an einem Ordenshüterengel vorbeizukommen, um zu dem geheimnisvollen gold-silbrigen Himmelsweg zur Erde zu finden, kam die Lö-

gen konnte, versprach Flo auch keinen Unfug zu machen, denn er sei sich der Verantwortung sehr bewusst und wüsste Bescheid, dass man sich ernsthaft benehmen müsse. Dass er so eine Reise schon gemacht hatte, konnte er natürlich nicht verraten. Vor so viel Verantwortungsbewusstsein des kleinsten Engels hatte sogar Oberengel Markus Respekt. Es imponierte ihm und so teilte er Flo in den Nikolaus-Mitfahrdienst ein. Flo war so glücklich, wie noch nie in seinem Engelsleben bisher und sein Herz hüpfte vor Freude.

Nikolaus freute sich seine Engelshelfer zu sehen und seine ganze Arbeit mit den Geschenken erledigte sich im Nu. Nachdem alle Vorbereitungen getroffen waren, konnten sie die Reise auf die Erde antreten. Sein silbern glitzernder mit Sternchen besetzter Himmelswagen quoll über vor lauter Geschenkpäckchen und Flo sah diese Masse mit erstaunten Augen an und wunderte sich, dass Nikolaus jedes Jahr so viel zu tun gehabt und noch nie Hilfe in Anspruch genommen hatte. Außerdem fragte er sich, was diese ganzen Geschenke zu bedeuten hatten. Nikolaus erklärte ihm, dass die Kinder auf der Erde viele Wünsche hätten...

Als sie endlich alle Himmelswege passiert hatten und auf der Erde angekommen waren, staunte Flo wieder über den Zustand der Erde. Alles schien ihm sehr seltsam und fremd, und er wunderte sich, was alles die Menschen als wichtig erachteten. Er hatte schon beim ersten Besuch bemerkt, dass Menschen ganz anders denken als Engel. Geld und Macht, Konsum und Massenmedien sind wohl für die Menschen ganz wichtig. Aber was ist mit der Wärme des Herzens und der Güte passiert? Was ist mit den Menschen passiert, dass sie diese vergessen könnten? Die Kälte der Herzen und die Ausweg- und Hoffnungslosigkeit irritierten ihn. Er spürte, dass sich Menschen auf ihren Wegen nicht wirklich begegnen, dass

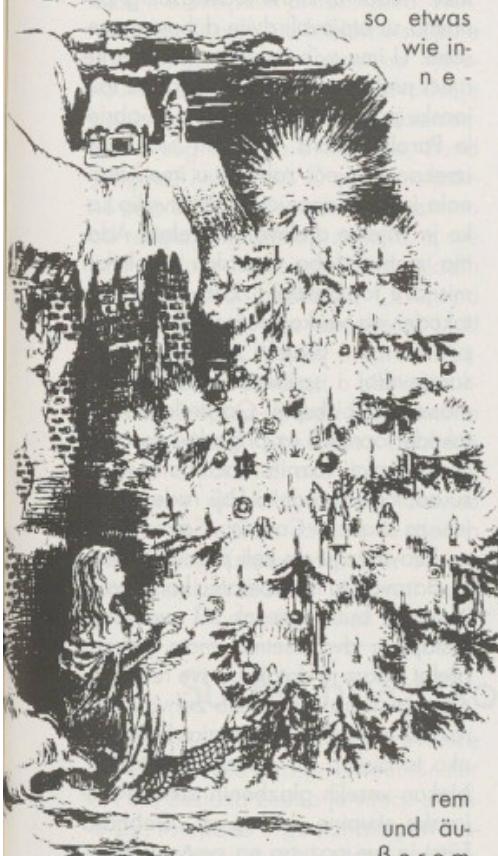

sung von ganz allein. Der Oberengel Markus kam mit strenger Miene in die Engelsklasse, um etwas Wichtiges zu verkünden. Es wäre eine Not-situation im Himmel entstanden und Himmelschef Petrus hatte eine Veränderung in der Himmelsregelung angeordnet. Der Nikolaus brauchte nämlich Hilfe und die kleinen Schulengel sollten ihm behilflich sein, die ganzen Geschenke für die Kinder zu verpacken, verladen und zu verteilen. Einige von den kleinen Engeln durften sogar mit dem Nikolaus zur Erde mitfahren. Während manche der anderen Engeln noch zögerten, meldete sich Flo sofort, er würde Nikolaus mit auf die Erde begleiten, weil er mit ihm eng befreundet war. Noch bevor der Oberengel etwas sa-

dem verschwundenen Spielzeug

sie aneinander vorbei reden, dass sie sich streiten und bekämpfen, dass jeder besser sein will als der andere, dass sie sich gegenseitig belächeln. Er spürte aber auch die menschliche Sehnsucht nach Geborgenheit und menschlicher Wärme, nach

so etwas
wie in -
n e -

rem
und äu-
ßerem
Frieden. Und er

sah die vielen Kinder, die traurig waren, weil ihre Eltern keine Zeit für sie hatten. Die Erwachsenen haben anscheinend gekauftes Spielzeug und Spiele aller Art verwechselt mit Aufmerksamkeit und Sich-Zeit-Nehmen für ihre Kinder. Flo hätte am liebsten geweint, aber Engel weinen nicht und schon gar nicht solch mutige wie er. Das konnte doch nicht wahr sein, so viel unnötiges Zeug und die Kinder gehen dabei ein, und man sieht sie vor lauter Spielzeugen nicht mehr. Gegen diesen hoffnungslosen Zustand musste er etwas unternehmen. Er wusste zwar nicht wie, aber er hoffte, dass es klappen würde. Seine ganze kleine innere Kraft zusammennehmend, wünschte er sich inbrünstig nach einem äußeren Zeichen für die Menschen. Er bat den lieben Gott insgeheim um Unterstüt-

zung, damit etwas für die Menschen getan werden kann, damit sie begreifen, wenigstens jetzt an Weihnachten. Bitte, lieber Gott, gib mir die Kraft für dieses kleine Wunder, damit die Menschen wieder sehen... Und dann... auf einmal geschah etwas Seltsames: alles verschwand aus den Schaufenstern. Alle Spielsachen, Dinge und Gegenstände, die unnötig waren, lösten sich in Nichts auf. Alle Luxusgüter existierten nicht mehr. Die Menschen waren zunächst sehr verwundert, dachten an einen Scherz, doch dann als sie merkten, dass es Wirklichkeit war, erschraken sie sehr.

Viele waren geschockt, manche erbost und ungehalten. Besonders sauer waren die Verkäufer und Geschäftsinhaber, die diese unnötigen Dinge herstellten. Dieses Rätsel der verschwundenen überflüssigen Luxusdinge blieb für die Menschen für immer ungelöst. Keiner wusste, was mit den Dingen geschehen war und wie so etwas geschehen konnte. Die Menschen spürten aber, dass es sich um etwas Besonderes handelte, dass das ein Zeichen war. Nach der ersten Aufregung gingen viele in sich, sie horchten in ihr Innerstes, in dem sich etwas anderes breit machte: das Begreifen, dass diese Sachen unwichtig waren, dass ganz andere Dinge wichtiger waren.

Und die Kinder waren nicht traurig, denn ihre Kinderzimmer waren bereits überfüllt mit Spielzeug. Auf unerklärliche Weise wussten die Kinder sofort, dass es so gut war. Sie ahnten das Wesentliche dieser Botschaft und fanden dieses Wunder herrlich aufregend.

Und Flo staunte selbst über das, was er vollbracht hatte. Er lächelte und freute sich wie ein kleiner Engel. Selbst die vom Nikolaus gebrachten Geschenke waren verschwunden. Und Nikolaus zwinkerte trotzdem Flo zu, lächelte ihn an und sagte: „Die werden anderswo, wo es keinen Luxus gibt, nötiger gebraucht. Da gibt es Kinder, die noch nie eine Puppe oder ein Auto hatten. Jetzt werden sie auch welche bekommen. Gut gemacht, Kleiner“. Flo lächelte auch und freute sich. Das Weihnachtsfest ist gerettet. Die Menschen verzichteten auf die Hektik und Raserei nach den Geschenken, nahmen sich die dafür frei gewordene Zeit und widmeten sich mehr ihren Nächsten. Überall schien eine besondere Ruhe eingekehrt zu sein. Man spürte die Besinnlichkeit auf das Wichtige im Leben, auf die Liebe zueinander, auf das bloße Beieinander-Sein. Die einfachen kleinen Dinge, wie der gemeinsame Spaziergang, das Zuhören und Reden, das Schmücken des Weihnachtsbaumes, das Miteinander bekamen ganz große Bedeutung und die Menschen begriffen nun wirklich wie schön das Fest der Liebe sein kann.

Und Flo schaute auf seiner Rückreise in den Himmel, neben Nikolaus sitzend, runter auf die Erde und war zufrieden. „Frohe Weihnachten, ihr Menschen! Vergesst das Wesentliche nicht: auf euer Herz zu hören!“, dachte Flo und fragte sich, ob er bald ein Rettungssengel werden kann, obwohl er noch so klein ist. Dass er das schon längst ist, wusste er nicht, aber Himmelschef Petrus lächelte wissend...

Željka Čolić

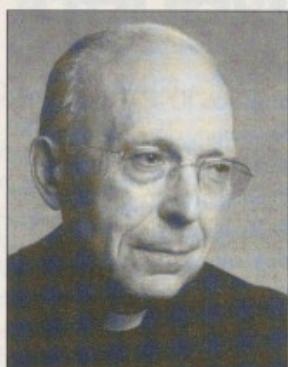

STUTTGART-HOHENHEIM

Svečani oproštaj prelata Jürgena Adama

Uponedjeljak 29. studenoga u Akademiji biskupije Rottenburg-Stuttgart-Tagungszentrum u Stuttgart-Hohenheimu pred više od 300 uzvanika priredjen je trosatni program u čast prelata Jürgena Adama, voditelja Glavnog odjela Vb — strane misije u biskupiji Rottenburg-Stuttgart, koji se nakon 23 godine djelovanja u toj biskupiji oprostio od svoje službe. Pozdravnu riječ uputio je biskup dr. Gebhard Fürst. Među gostima bio je i apostolski administrator Albanije, biskup Hil Kabashi, ravnatelj za hrvatsku inozemnu pastvu mr. Pero-Ivan Grgić, generalni vikari iz Zagreba i Sarajeva mons. Vladimir Stanković i vlč. dr. Matko Zovković, delegati, među kojima i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić, predstavnici Caritasa, te više stranih svećenika i pastoralnih suradnika i suradnika.

Hrvatski svećenici, pastoralne suradnice i suradnici otpjevali su u čast prelata skladbe: „Lijepo ime Jürgen Adam” i „Fala”. Oproštajni govor izrekao je biskup dr. Fürst. Ukratko je očtuo prelatov životni put, počevši od njegova rođenja 6. siječnja 1933. u Berlinu, preko bijega u zapadni dio grada, zatim mature 1953. u Esslingenu, dvogodišnje djelatnosti trgovачkog namještenika, pa studija teologije u Tübingenu od 1955. Zaređen je za svećenika 1961. u Rottenburgu. Nakon vikarskih i kapelanskih godina u Ludwigsburgu i Stuttgartu bio je tri godine župnik biskupijske akademije u Hohenheimu i 12 godina župnik u Neuhausen/Filder. Tadašnji biskup

Prelat
Jürgen
Adam

Georg Moser imenovao ga je u rottenburški kaptol. Godine 1982. primio je naslov počasnog papinskog kapelana. Za svoje zasluge u dušobrižništvu za strance, osobito u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, od 1986. nosi naslov počasnog kanonika sarajevske katedrale. Biskup je izrekao priznanje prelatu Adamu kao istaknutom odvjetniku stranaca i slabih u biskupiji. Zahvalio mu je za 23 godine neumornog rada u odjelu za strance i Caritasu. Prelat Adam nikada nije izgubio iz viда pojedinca. Pazio je da strani katolici ne budu stranci u biskupiji nego da se osjećaju kao kod kuće, jer u Crkvi nema stranaca, i da gaje svoju kulturu i svoj jezik. Nastojao je očima stranca gledati i ući u njihovu problematiku. Pomoćni biskup dr. Johannes Kreidler, klateralni dekan, u ime katedralnog kaptola zahvalio je prelatu za njegov stručni i uspješni rad. Prema mišljenju pomoćnog biskupa, Adam je bio strateški, pronicavi i kritički duh. Uvijek je ostao kao čovjek koji pita i traži. U rottenburškoj katedrali njego-

ve su propovijedi bile cijenjene kao i kod brojnih podjela sakramenta potvrde. Uslijedile su dvije šansone koje su izveli mladi iz HKM Ludwigsburg. Zatim su u ime biskupijskog Caritasa govorili mons. Wolfgang Tripp, dr. Irme Stetter-Karpa i dr. Rainer Brockoff. U ime njemačkog Caritasa govorio je generalni tajnik prof. dr. Georg Cramer. Mladi iz HKM Ludwigsburg ponovno su otpjevali dvije duhovne šansone. U ime svih delegata pozdravne riječi prelatu je uputio delegat za talijansku pastvu u Njemačkoj o. Gabriele Parolin. Mons. Vladimir Stanković izrekao je riječi zahvale u ime kardinala Josipa Bozanića te je ustvrdio kako je vrijeme djelovanja prelata Adama zlatno doba hrvatskih katoličkih misija u toj biskupiji. Zahvalio mu je također na velikoj potpori kada su u pitanju razni projekti u zagrebačkoj, sarajevskoj i splitskoj nadbiskupiji i mostarskoj biskupiji. Od prelata su se također oprostili uz prigodne darove i predstavnici raznih nacionalnosti te suradnice i suradnici koji rade u Odjelu za strance i Caritasu. Saznavši za prelatovu želju da želi pohoditi Eritreju, darovali su mu povratnu kartu što je izazvalo burni pljesak. U svom oproštajnom dvadesetminutnom govoru prelat Adam je dotaknuo sve rečeno o njemu i svima je srdačno zahvalio, izrazivši spremnost služenja biskupiji, ako to biskup od njega bude tražio. Nakon veselih glazbenih taktova talijanske skupine, biskup dr. Gebhard Fürst je sve pozvao na svečanu zakusu.

Jozo Župić

NJEMAČKA

U misijama nikolinjska i božićna slavlja

Prema pristiglim izvješćima do zaključenja božićnog broja „Žive zajednice” blagdan sv. Nikole i Božića svečano su proslavljeni u HKM Rüsselsheim, Wiesbaden, Berlin, Mainz, Frankfurt, Giessen i Sindelfingen. HKM Sindelfingen je 4.000 prikupljenih eura darovala za „Čizmicu sv. Nikole” Domu za liječenje pedeset ovisnika od droge u samostanu Marijanovac u Aleksandrovcu u BiH koje vode časne sestre reda Klanjateljica Krvi Kristove te još petsto za akciju „Susjed u nevolji” grada Sindelfingena kao ispunjenje došašća. Svugdje je bilo veselo, a posebno su bili veseli najmlađi koji je sv. Nikola razveselio podjelom darova.

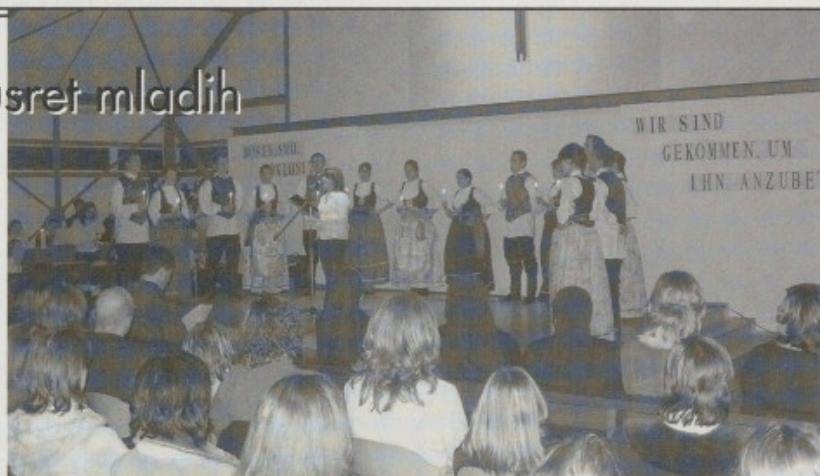
Posebno dječa s radošću dočekuju sv. Nikolu koji ih svake godine dariva. Slika: s nikolinjske i božićne proslave u HKM Rüsselsheim

MÜNCHEN

Adventski susret mladih

Više od 400 mladih Hrvata katolika iz Münchena sastali su se u dvorani Hrvatskoga doma u Münchenu u subotu 4. prosinca u večernjim satima na samom početku došašća na „Adventskom susretu” u sklopu pripreme za 20. svjetski susret mlađeži 2005. u Kölnu. Adventski je susret plod ustrajnog druženja različitih skupina mlađih u misijskim prostorijama: FRAME, „Lira”, različite folklorne skupine i tamburaši, tjedni susreti na vjeronauku, organiziranje i predvođenje klanjanja pred Presvetim Sakramen-tom prvog četvrtka u mjesecu, band „Stigma” i sl. Mladi su samoinicijativno pripremili program koji se sastojao od religioznog dijela i zabave, a sve pod gesmom Svjetskog dana mlađih „Došli smo mu se pokloniti” („Wir sind gekommen, um Ihn anzubeten”). U vjerskom dijelu voditelj programa Stipan Dilber meditirajući o biblijskim likovima došašća otvarao je prisutnima put u dolazak Spasitelja. Upaljene svijeće u rukama misijske folklorne skupine i njihovih voditelja Slavice Tavra i Mate Gele oživjele su riječi o nadi novog Kristova dolaska, a pjesma misijskog banda „Stigma” pod vodstvom Marina Ivanovića sve je pri-

Bogati vjersko-kulturni program izvodili su mlađi za mlađe

sutne ujedinila u radosti zajedništva i nadi Božića. Zabavni dio programa započeo je nastupom misijskog ženskog vokalno-instrumentalnog sastava „Lira”. Pod vodstvom s. Nikoline Bilić „Lira” je pjesmom provela mlađe kroz ljepotu domovinskih krajeva ujedno očitujući njihovu dušu. Mladi su imali toliko zanosa za pripremu ovog susreta da su sami sastavili, izvježbali i prikazali kazališni komad „Lijepa naša, a i vaša” po uzoru na poznatu „Audiciju”. Najpikantnije zgode i nezgode iz života najizvornijih Slavonaca, Hercegovaca, Bosanaca, Dalmatinaca i drugih u prepunoj dvorani dovele su prisutne do suza od smijeha.

Za uspješnu adventsku vjersko-zabavu večer mlađih u Münchenu posebnu zahvalnost duguju mlađi koji su nosili teret organizacije: članovi FRAME Mara i Antonija Petričević te Marijana Marić. Kroz pripremu programa i potreboj logistici vodili su ih njihovi dušobrižnici: voditelj misije fra Tomislav Dukić sa suradnicima fra Antom Jojom Markovićem i fra Antom Buljanom. U prvim redovima dvorane sjedili su Anica i Robert Kovač (FC Bayern), koji podupiru rad mlađih svojom prisutnošću i sponsorstvom. Nakon završenog službenog programa mlađi su se družili u prostorijama misije.

F.T.D.

KIEL

Susret hrvatsko-njemačkih obitelji

Na inicijativu voditelja Hrvatske katoličke misije Neumünster o. Pere Šestaka župno je vijeće u Kielu 23. listopada organiziralo prvi susret hrvatsko-njemačkih obitelji iz Kielu i okolice s mlađima iz misije. Brojne okupljene je pozdravio o. Šestak istaknuvši mogućnost prirodnog pozivanja male hrvatske zajednice u Kielu s njemačkom sredinom upravo preko dvonacionalnih obitelji.

Kraće predavanje o Hrvatima u Njemačkoj kroz povijest održao je prof. dr. Ludwig Steindorff. Govorio je o brojnim Hrvatima koji su davno prije „gastarbeiterse“ generacije boravili u Njemačkoj, i to kao studenti, znanstvenici, poslovni ljudi ili diplomati u službi Crkve i države.

O glavnoj temi susreta, o osobitostima funkcioniranja dvonacionalnih brakova, iz vlastitog su iskusstva govorile Helga Dužnović i Renata Steindorff. Govoreći o upoznavanju, prijelomnom trenutku kad se vidjelo da je veza ozbiljna, o prihvaćanju zeta-stranca u obitelji, one su ustv-

rdile kako su upravo na početku veze bile prisutne mnoge predrasude, u natoč relativnoj bliskosti hrvatskog i njemačkog kulturnog kruga. Zanimljivo je da su predrasude nastajale upravo kroz zajednički život i rastuću bliskost. Istaknuto je kako su iskušenja koja prate te brakove brojna i da sejavljaju kod svakog važnog obiteljskog događaja: u kojoj će se crkvi partneri vjenčati, kako će nazvati djelete, u kojoj će se crkvi krstiti, kojim će se jezikom govoriti u obitelji, hoće li oba partnera i djeca uopće poznati

vati oba jezika, u kojih će zemlji živjeti. „U rješavanje svih tih otvorenih pitanja valja uložiti puno truda i dobre volje kako bi se pronašla ponajbolja rješenja s kojima oba partnera mogu kvalitetnije živjeti. Pa ipak, upravo veći svjesni napor koji ovi partneri moraju uložiti u održavanje svojih brakova, već je po sebi prednost.“ Predavačice su istaknule također kako je vjerojatno jednostavnije i lakše se udati ili oženiti s osobom iz svoga susjedstva, ali da se u prvom planu ipak žene dvije osobe, a ne zastupnici određenih naroda.

Renata Steindorff

Detalj sa susreta hrvatsko-njemačkih obitelji

FRANKFURT

Aktivno sudjelovanje svih zborova

Sedma po redu smotra mješovitih zborova iz hrvatskih katoličkih misija iz Njemačke održana je u nedjelju 14. studenoga u punoj katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu na Majni u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta i tamošnje Hrvatske katoličke župe „Otac Ante Antić“. Kao gosti na smotri su nastupili pjevači mješovitog zabora Hrvatske katoličke misije u Ljubljani.

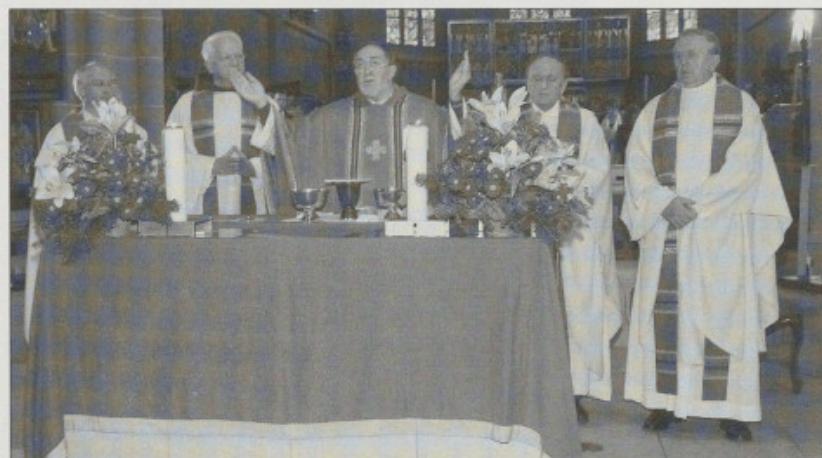
Smotri je prethodilo svečano euharistijsko slavlje koje je predvodio delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josip Bebić u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Sloveniji, voditeljem HKM Ljubljana prof. fra Markom Prpom, župnikom frankfurtske hrvatske katoličke župe fra Petrom Vučemilom, voditeljem HKM Stuttgart-Zentrum fra Nediljom Brečićem te dušobrižnikom u HKM Stuttgart-Bad Cannstatt o. Antonom-Mirkom Grčićem. Misnom slavlju pribivalo je također više svećenika i pastoralnih djelatnika i djelatnika koji su predvodili zborove na smotru. Sve je na početku pozdravio o. Vučemilo kazavši kako posebno Bogu možemo zahvaliti za crkvene zborove koji slave nedjelje obogaćuju euharistijska slavlja. U uvodnoj riječi delegat o. Bebić je istaknuo kako taj susret s Bogom predstavlja poseban znak naše povezanosti u vjeri, a u propovijedi je kazao kako bilo koje nepogode koje čovjeka mogu zadestititi, ne mogu ga udaljiti od Boga, ako on ima potpuno pouzdanje u Boga i ako je postojan u vjeri.

Misno slavlje uveličao je mješoviti zbor hrvatske frankfurtske župe pod vodstvom i orguljskom pratnjom s. Pavlimire Šimunović i ravnjanjem dr. Josipa Lucića, a uz sudjelovanje svih zborova. Prije početka smotre voditeljica Betina Mamić-Salvio je podsjetila kako je hrvatska frankfurtska župa po drugi put domaćin smotre. Pritom je kazala kako se smotra održava u katedrali sv. Bartolomeja, koja je krunidbena crkva njemačkih careva, a grad Frankfurt broji oko 650.000 stanovnika. „Prvi put se spominje 794. godine. Od 16. stoljeća je bankarski grad u kojem je danas sjedište i Europske banke. Od 1240. u Frankfurtu se održava i svjetski poznati sajam knjiga, a Frankfurt je i rodno Goetheovo mje-

sto. U katedrali Hrvati slave misu slave nedjelje u 12 sati te na pet drugih mesta.“ Istaknula je također kako HKM Frankfurt službeno osnovana 1965. godine dolaskom fra Bernarda Dukića, a prije toga u Frankfrutu su pastoralno djelovali fra Tomislav Medugorac i fra Vitomir Slugić. Misija službeno broji 13.000 vjernika.

Sve je pozdravio i generalni konzul Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Frankfurtu Petar Uzorinac. Kazao je kako je smisao smotri u širenju i jačanju osjećaja kulturne i nacionalne pripadnosti hrvatskoga

Wiesbaden pod vodstvom s. Auksilije Milić (orgulje: Jadranka Kress); iz HKM Pforzheim-Bruchsal pod vodstvom Dominika Spajića (orgulje: Tin Spajić); iz HKM Mannheim pod vodstvom maestra Ivana Žana; iz HKM Stuttgart-Bad Cannstatt pod vodstvom s. Nevenke Tadić (orgulje: Stjepan Stamenković); iz HKM Sindelfingen pod vodstvom s. Rozarije Ćurić (orgulje: Mate Puljiz); iz HKM Main-Taunus/Hochtaunus kojeg vodi s. Magdalena Višić, zborom je ravnalo fra Željko Ćurković, orgulje: Marta Drežnjak; iz HKM Göppingen

Prije mise služeno je svečano euharistijsko slavlje

naroda i širenja crkvene glazbe na nove naraštaje. „Iza toga stoji predani i kontinuirani rad u hrvatskim katoličkim misijama u Europi i svijetu.“ Ujedno je izrazio zahvalnost svima koji tome doprinose. Prije nego je otvorio smotru, delegat o. Bebić je sve pozdravio u ime predsjednika Vijeća za hrvatsku pastvu Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, dubrovačkog biskupa mons. dr. Želimira Puljića, ravnatelja za hrvatsku inozemnu pastvu mr. Ivana-Pere Grgića te u svoje osobno ime.

Svaki zbor je izveo po dvije duhovne skladbe, a na smotri su nastupili zborovi iz HKM Stuttgart-Zentrum pod vodstvom s. Nevenke Tadić; iz HKM Köln pod vodstvom s. Vinke Bešlić (orgulje: Dario Čapin); iz HKM Ljubljana pod vodstvom mr. Tatjane Gaćeša (orgulje: prof. Anita Kaić); iz HKM München pod vodstvom s. Nikoline Bilić (orgulje: Marlene Priskić, flauta: Ivana Grubišić); iz HKM

pod vodstvom Branka Galica (orgulje: Marija Perić); iz HKM Mainz pod vodstvom s. Dragice Ljubos, kojoj u radu pomaže prof. Aleksandra Čelićković-Cvidrak (orgulje: Claudia Dias); iz HKM Ludwigsburg pod vodstvom Ane Madunić, i kao domaćin smotre nastupio je zbor HKM Frankfurt pod vodstvom i uz pratnju na orguljama s. Pavlimire Šimunović, a pod ravnjanjem dr. Josipa Lucića. Nastup je pratio gudački kvartet sudjelata završne godine „Musikhochschule“ iz Frankfurta.

Orguljaši najbolji dosad

Osvrt na smotru dao je koordinator Glazbeno-pastoralnog vijeća maestro Ivan Žan, koji je kazao: „Sedma smotra mješovitih zborova hrvatskih katoličkih misija Njemačke podarila je nazočnoj publici u frankfurtskoj katedrali dvadeset i osam višeglasnih duhovnih skladbi. Skladbe izvedene na smotri nastale su u

vremenu od 18. stoljeća pa do naših dana. Najstarije su 'Raduj se grade Nazaret' (glavna melodija) tiskana 1701. te 'Kad Djeva milost dobila' 1757. godine. Po vremenu nastajanja slijede ih Schubertova 'Deutsche Messe', odnosno, njezina dva dijela 'Ko košuta što čezne' i 'Svet je Gospod Bog', (nastala u prvom dijelu 19. stoljeća). Kronološki gledano slijede ih skladbe nastale krajem 19. te početkom 20. stoljeća: 'Gloria' iz oratorija C. Saint-Sensa, Engelhardt-a 'Ave Maria'. Sve ostale skladbe nastale su u prvoj, odnosno drugoj polovici dvadesetog stoljeća.

Analizirajući glazbenu formu, čuli smo dijelove mise, pripjevnog psal-

Kroz program je vrlo uspješno vodila Betina Mamić-Salvio

ma, crkvene himne, duhovne motete, dijelove oratorija te prigodne izvanliturgijske skladbe. S obzirom na zastupljenost skladatelja, čuli smo skladbe dvojice autora s njemačkog govornog područja (Schubert i Engelhardt), nadalje Francuza C. Saint-Sensa, Engleza Tilimmana, kao i dvojicu slovenskih skladatelja Hladnika i Hribara. Od naših skladatelja i obrađivača čuli smo one najstarije: Franju Dugana, A. Canjugu, K. Kolba, N. Dujića te najmlađe generacije, koja je u punoj snazi stvaralaštva: M. Martinjaka, I. Žana i Šimu Marovića. Najčešće izvedeni skladatelj tijekom smotre bio je maestro don Šime Marović (šest puta).

Akustika velikog prostora katedrale ima svoje zakonitosti. Akustički prostor ove katedrale nije idealan za smotru zborova. I pjevači i zborovođe osjetili su tu poteškoću. Stoga je bilo teško postići adekvatnu zborsku višeglasnu sliku pojedinih kompozicija, te su i sami zborovođe, svatko prema svom znanju i nahođenju, postavljali pjevače kako im se činilo najboljim. Imajući u vidu spomenutu činjenicu, zborovi su se u cijelini, koliko

je to bilo moguće, uspješno nosili s akustičnim prostorom katedrale. Pjevači su pjevali uz orguljsku pratnju. Tek u posljednjoj skladbi 'Glorija' C. Saint-Sensa, nastupio je i komorni gudački sastav. Tako je ova smotra instrumentalno obogaćena u odnosu na prethodne (gdje su najčešće bile orgulje, tek ponekad flauta). Orguljaši koji su pratili zborove na ovoj smotri pokazali su solidnu pripremu i muzikalnost, najbolju do sada.

Željeli bismo svakako istaknuti da je ova smotra pokazala aktivno sudjelovanje svih prisutnih zborova, maksimalnu glazbenu angažiranost u skladu s mogućnostima svakog pojedinačnog zbara. Tek ponegdje moglo bi se govoriti o neizrađenim interpretacijskim nijansama, koje su prije svega rezultat nepoznavanja stila i vremena u kojem su pojedine skladbe nastale. Ova je smotra pokazala da zborovi i zborovođe njeguju i promiču uz stariju duhovnu glazbu, također suvremenu liturgijsku glazbu. Postignut je svojevrsni iskorak u njegovanju novije liturgijske glazbe, što je svakako obogaćenje smotre i liturgijskog pjevanja.

Dajući priznanje svim zborovima, posebno želimo istaknuti zbor HKM Frankfurt 'Mato Leščan', koji je također izveo 'Misijušku himnu' Mate Leščana, te 'Gospodine' i 'Slava' iz mise maestra Šime Marovića ('Svet' i 'Jaganjče' iz iste mise izveo je kasnije tijekom smotre zbog HKM Sindelfingen). Utoliko je jedna nova „Hrvatska misa“ dodatno obogatila i smotru i našu liturgijsku glazbu.

Osvrt na Smotru dao je mo. Ivan Žan

Još valja istaknuti kako je u Frankfurtu godinama djelovao kao orguljaš i skladatelj maestro prof. Mato Leščan. Njegovi psalmi, misa i popijevke, te vrsne orguljske improvizacije zaslužuju da se upravo danas, kada hrvatsko srce pjeva zdušno Gospodinu, prisjetimo maestra Leščana. Neka to bude i dodatni poticaj izvođenju i njegovanju kako njegove, tako i duhovne glazbe drugih hrvatskih skladatelja."

Delegat o. Bebić je potom predstvincima zborova podijelio spomenice i cvijeće, nakon čega su svi zborovi zajedno otpjevali pjesmu „Laudate omnes gentes“.

U znak zahvale za sudjelovanje na smotri predstavnici zbara iz HKM Ljubljana delegatu o. Bebiću su darovali štolu, a o. Vučemilu repliku lika Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta iz Biskupije kod Knina. Nakon smotre nastavljeno je uz okrepnu druženje u prostorijama hrvatske katoličke župe.

Tekst i slike: A. P.

Vjernici su ispunili katedralu do posljednjeg mesta

13. OBLJETNICA SJEĆANJA NA ŽRTVU VUKOVARA

Zazvonite zvona sa svih zvonika

U četvrtak 18. studenoga Hrvatska se zahvalno sjetila 13. obljetnice sjećanja na žrtvu Vukovara. U tom je povodu na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru misu za sve pokojne i nestale predvodio dubrovački biskup mons. dr. Želimir Puljić, predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, koji je u propovijedi između ostalog kazao:

Trinaesta obljetnica „Sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.“ obilježava se pod gesmom „Zazvonite zvona sa svih zvonika“. Uz zvukove zvona, duhovne i domoljubne pjesme, recitale i prozu s „Predvečernjim spomenom“, te paljenjem svjeća na grobovima i po kućama činimo svečanost i prisjećamo se teških dana mjeseca studenog, prije 13 godina. Tada se, naime, pred očima Europe odigrala najžalosnija tragedija Domovinskog rata. Pripadnici 204. vukovarske brigade, branitelji Vukovara danas su pred Općom bolnicom slušali, ne topovske i minobacačke granate, nego recital „Heroji su u nebo otišli“. To su oni heroji koji su s krunicom oko vrata branili svoja svetišta i svoja ognjišta. Kako na današnji dan ne misliti na potresna radijska izvješća Siniše Glavaševića s Mitnice, Sajmišta, Trpinjske ceste i Vukovarske bolnice u kojoj je dan uoči pada bilo 229 teških ranjenika i sedam novorodenih beba?! Danas navire sjećanje i na onu kolonu iscrpljenih gradana koji između kataklizmički razorenih ulica Vukovara, prepusteni

pobješnjelim četnicima i njihovim pomagačima, moradoše napustiti svoj voljeni grad. A onda učas masakra u bolnici i na Ovčari, te križni put kojim smo i mi jutros prošli do ovog Memorijalnog groblja. Sve pred očima moćnika Europe i svijeta koji su, nažalost, dobrim dijelom šutjeli i gledali strašno krvoproljeće. Kako danas ne misliti na brojne nastrandale civile i neustrašive branitelje Borova naselja i Trpinjske ceste, kao i drugih okolnih mjesta ovog dijela Lijepe naše?!

Ovaj „Dan sjećanja“ činimo u godini velikog spomena kršćanskih mučenika. Naime, nekoliko naših biskupija obilježava 17-stoljetni jubilej svojih mučenika-zaštitnika. Tako je splitska Crkva u svibnju, a koncem listopada i đakovačka, veličanstveno proslavila 1700. obljetnicu mučeništva svetog Dujma i svetih srijemske mučenika koji su bili ubijeni za vladanja cara Dioklecijana (304.). Ivan Pavao

II. dao je novi zamah temi mučeništva. Osobitu pozornost posvetio je 20. stoljeću koje je imalo dvije trećine mučenika cijele povijesti Crkve. I ono će, bez obzira na napredak znanosti i druge pozitivne stvari, ostati upisano kao „mračno stoljeće dugih sjena, užasnog nasilja i pokolja“ (GK Prilog, 17. listopada 2004., str. 7). Papa je stoga u Velikom Jubileju pozvao mjesne Crkve neka „učine sve da se ne pušti zaboravu spomen onih koji su trpjeli za vjeru i Crkvu“, te potakao neka se prikuplja potrebna dokumentacija. Nije nikakva patetika tvrditi kako je i Crkva u Hrvata, Crkva mučenika. Dovoljno je prelistati kronike (gdje postoje) iz vremena osmanlijske tiračnije i mučenja kršćana kroz puna četiri stoljeća. Ili, sjetiti se Drugoga svjetskog rata i poraća, znanih i neznanih stradalnika po logorima, šumama i grobištima. A mnogima su grobovi do danas ostali nepoznati. Posebice onima s Bleiburga i križnih putova, jer ta stradanja kroz 50 godina bila su negirana u historiografiji i proskrbibirana kao opasna tema o kojoj se nije smjelo govoriti. Naše današnje zborovanje i sjećanje na vukovarsku žrtvu pokazuje kako smo i u ovom izazovnom vremenu voljni svjedočiti za njihove ideale. Posebice pak zahvalni smo braniteljima Lijepe naše koji su, vjerni svojim korijenima i svojoj povijesti, položili život na oltar domovine. Neka po Marijinu zagovoru našem narodu i našoj Domovini svane vrijeme blagoslovjenog i trajnog mira u istini i ljubavi! ■

OBAVIJESTI

Novi voditelj misije u Koblenzu

Od 1. prosinca 2004. umjesto dosadašnjeg voditelja HKM Koblenz mons. Alojiza Petrovića koji odlazi u mirovinu i vraća se u domovinu, voditeljem misije je postao Tin Šipoš koji dolazi iz Varaždinske biskupije.

Nova adresa

Caritas-Beratungshaus Geyerswörth, Migartionsberatung, odnedavno se nalazi na novoj adresi: Geyerswörthstrasse 2, 96047 Bamberg; tel. 0951 2995723; fax. 09512995782; e-mail: vid.barisic@caritas-bamberg.de

Zatvaranje Caritasovih savjetovališta za strance

31. prosinca 2004. zatvaraju se savjetovališta Caritasa za strane sugrađane u biskupiji Essen i to u gradovima: Duisburg, Oberhausen, Gelsenkirchen, Bochum, Lüdenscheid, Gevelsberg, Plettenberg i Schwelm. I to

zbog novonastalih problema povezanih s financiranjem socijalnih službi. Socijalna služba za strane sugrađane pri Caritasu Essenske biskupije nastaviti će s radom ubuduće samo u **Essenu** na adresi: Caritasverband für das Bistum Essen — Migrationsdienst, Kaninenberghöhe 2, 45136 Essen; tel. 0201 81028 700; fax. 0201 81028 836. Dani otvorenog savjetovanja su utorkom od 9 do 12 sati i četvrtkom od 13.30 do 17 sati, a telefonsko savjetovanje na hrvatskom jeziku je srijedom od 9 do 11 sati.

ISPRAVAK

U br. 11/2004. „Žz“ na str. 18 u tekstu „Dobrotvorni koncert Olivera Dragojevića“, srednji stupac, 11. red odozdo, pogreškom stoji: „...pjesnika Antuna Branka Šimića 'Za život nije, za pokoj nije, cvjet što nema koriđeno'" Treba stajati: „... pjesnika Tina Ujevića 'Za zemlju nije, za pokoj nije...'“ ■

FRANKFURT

Njemačko-hrvatski koncert

Već tradicionalni njemačko-hrvatski koncert klasične glazbe upriličen je u petak 26. studenoga u dvorani Glazbene akademije „Stiftung Dr. Hoch's Konservatorium“ u Frankfurtu u organizaciji frankfurtskog Hrvatskoga europskog kulturnog društva. Djela hrvatskih i njemačkih skladatelja izveo je gudački kvartet „Sebastian“ iz Zagreba (violina Andelko Krpan i Fani Bandur, viola Nebojša Floreani te violončelo Pavel Zajčev). Uz Josepha Haydna i Franza Schuberta izveli su i djela skladatelja hrvatskog podrijetla Ivana Mane Jarnovića. Hrvatska, a i njemačka publika i ovog je puta bila oduševljena hrvatskom glazbenom umjetnošću. **Irena Balić**

Snimila: I.M. Baban

FRANKFURT

„Majčina priča Šume Striborove“

Šumu Striborovu bajku Ivane Brlić-Mažuranić malo tko nije čitao. Čitali smo o začaranoj šumi i dali se polako svojom maštom odvesti u carstvo Stribora. Predstava je izvedena u nedjelju 21. studenoga u prostorijama Hrvatske katoličke župe u Frankfurtu u povodu 130. obljetnice rođenja Ivane Brlić-Mažuranić. Posjetila nas je „Majka“ iz bajke u liku glumice Marije Kohn. Bajku velike hrvatske književnici dramatizirala je Zdenka Đerdž. Monodrama je izvrsno uklopljena u

originalni tekst i skoro neprimjetno se isprepliću „majčina sjećanja“ i izvorni tekst Ivane Brlić-Mažuranić. Sve se stapa u prekrasnu priču punu osjećaja, nježnosti, čemera i vjere u Boga. Nastaje prekrasna cjelina. I dok se ta kratka predstava čini jednim malim trenutkom, u kojem smo se sjetili svoga djetinjstva, svojih dana uz školsku lektiru i uživali u umješnosti Marije Kohn, iza nje stoji mnogo dobrih i dragih ljudi koji su pomogli da se taj projekt otvari. „Dječja čitaonica“ poslije ned-

jeljne dječje mise okuplja djecu i pola sata provodi u svijetu hrvatskih priča. U ovoj godini posebna pozornost posvećena je stvaralaštvu Ivane Brlić-Mažuranić. Čitaonica je zajednički pothvat društva „AMAC“ i Hrvatskog europskog kulturnog društva, a moguć je uz veliku potporu župnika frankfurtske hrvatske katoličke župe fra Petra Vučemila. Pričati priče, čitati zajedno i razgovarati o njima jedan je od najljepših i najkorisnijih načina njegovanja jezika. **N.N.**

BERLIN

Predstavljena knjiga i otvorena izložba slika

Upetak, 12. studenoga, u prostorijama Hrvatske katoličke misije te u subotu 13. studenoga u prostorijama Hrvatske zajednice u Berlinu predstavljena je prva knjiga crtica i pjesama Ane Wegener pod nazivom „Ožiljci“ — „Narben“. U prostorijama Hrvatske zajednice toga je dana ujedno otvorena i izložba slika Marije Matijašević.

„Ožiljci“ su i autobiografska knjiga. Duhovitim crticama u koje su dobro pripovjedački uhvaćeni karakteristični detalji i doživljaji, prati se autoričin put i bliska i dirljiva obiteljska priča. Jedan dobar dio Aninih pjesama posvećen je mlađem bratu Reju, koji je nesretnim slučajem izgubio život. Knjiga je objavljena dvojezično (hrvatski i njemački).

Marija Matijašević je izložila svoje slike u akvarelu i ulju na platnu. Izložba je imala prodajni, a istovremeno i humanitarni značaj.

Naime, slikarica je sredstva od prodaje namijenila Folklornom društvu rodnog joj sela Stružec, u općini Popovača. Može se reći da je Marija Matijašević samouka slikarica. Ali isto tako i da trenutno sudjeluje u radu dviju crtačkih škola. Jedna od tih škola je i ona koju pri Hrvatskoj katoličkoj misiji, a na poticaj tadašnjeg voditelja misije fra Jose Župića, vodi akademski slikar Zvonko Kermc. U radovima Marije Matijašević boje su važne, tople, umirujuće. Marija slika snježne vrhunce, voćnjake, trijemove, stare kuće, rodnu Moslavini i dragu domovinu. Vrijedno radi, prenosi toplinu duše na papir i sakuplja iskustva o pravim i još nepoznatim joj tehničkim potezima i pravilima u slikarstvu. Slika uljem na platnu, temperama i vodenim bojama. Do sada je u Hrvatskoj i u Berlinu predstavila 11 samostalnih izložbi.

Ž. Cerić i S. Breljak

ZAGREB

Božićna akcija

Hrvatski Caritas i ove godine organizira božićnu humanitarnu akciju „Za 1000 radosti“ tijekom koje će se prikupljati pomoći za tisuću najsiromašnijih obitelji u Hrvatskoj. U akciju, koju je predstavio voditelj specijalnih projekata Boris Peterlin 29. studenoga u Tajništvu HBK u Zagrebu, građani će se moći uključiti kupnjom trodimenzionalnih darovnih kartica s motivima božićnih darova, uz koje će dobiti i 3D naočale po cijeni od 8 kn koje će se prodavati na kioscima Tiska, prigodnim štandovima Hrvatskog Caritasa i drugim prodajnim mjestima. Tvrte se u akciju mogu uključiti novčanom donacijom, donacijom u robu ili uslugama i također kupnjom kartica. U akciju se može uključiti i uplatom na žiro-račun božićne akcije „Za 1000 radosti“ kod Privredne banke Zagreb, a broj računa je: 2340009-1510126452; poziv na broj 1000/04. **IKA**

XX. SVJETSKI DAN MLADEŽI

Znak vjere a ne Woodstock

Očekuje se da se i hrvatske katoličke zajednice i hrvatski katolici u Njemačkoj uključe u ovu akciju desetljeća, kako u pogledu smještaja mladih, tako i u pitanju predstavljanja hrvatske vjerske i duhovne baštine na Susretu.

Umjesnoj Katoličkoj Crkvi u Njemačkoj sve je u znaku XX. svjetskog susreta mlađeži u Kölnu. Odbrojavanje je zapravo počelo. Na službenoj web-stranici stoji svaki dan točno koliko je dana još preostalo do Susreta.

Nevjerojatno je koliki je stroj pokrenuo taj događaj. Priprave oko organizacije su tako opsežne da su na prvi pogled gotovo nepregledne. Moraju se misliti na one krupne stvari (program, sigurnost, smještaj), ali također i na stotine sitnica. Više nema gotovo nijednog crkvenog događaja, susreta ili čak sjednice, a da se na gotovo svakoj razini ne spomene Susret mlađih. Već sada se ima osjećaj da će taj događaj osvježiti, pomladiti i ohrabriti mjesnu Crkvu. Upravo se počinje polako ostvarivati ono što je izjavio kardinal Karl Lehmann.

No na zauzetost nisu pozvani samo mlađi nego svi članovi Crkve. To je osobito važno kada je u pitanju smještaj mlađih gostiju iz cijelog svijeta. Mnoge župe već mjesecima obavještavaju na razne načine svoje vjernike o Susretu (reklamni listići, župne obavijesti, prodaja lutrije, tečajevi za potvrdu, župni susreti s mlađima i ministrantima). Dok se udruge, klubovi i savezi mlađih sami trude što više saznati i organizirati i pomoći putem interneta i svojih veza, dotle se ostali, osobito stariji vjernici, informiraju izravno u crkvama i župnim uređima i putem vjerskoga tiska. Važno je da se i seniori zauzmu, jer su oni oni koji mogu ponuditi smještaj mlađim gostima, upoznati ih, razgovarati s njima, osvježiti vlastitu vjeru pa i vlastiti život. Na taj se način prevladava i strah od mlađih, koji je često prisutan kod starijih osoba. Također je to prilika da se uklone tipične predrasude i stereotipi o razuzdanoj i nevjernoj mlađeži.

- Inače upravo traje prava reklamna kampanja Susreta mlađeži po njemačkim župama, kao i prikupljanje smještaja. Nitko neće moći reći da nije informiran. Još je potrebno na desetine tisuća smještaja. A to znači samo koji kvadratni metar u kući ili sta-

nu, gdje će mlađi gosti moći prostirjeti svoje vreće za spavanje. Mnogi, naime, još uvijek misle da svaki gost treba dobiti zasebnu sobu s krevetom i svim ostalim što ide. Ne, za mlađe goste je potrebno samo malo prostora i dobre volje te povjerenja.

sami za sebe, sa svojim svećenicima i svojim biskupima. To ne bi bila svrha Susreta. Susret podrazumijeva susret sa svima drugima i drugačijima, a ne samo sa svojima. Na našim mlađima je, kako iz domovine tako i ovdje, da već sada raz-

Slike: WJT gGmbH

Fotomotiv s kojim je započelo traženje privatnog smještaja za sudionike Susreta

Predstavljanje hrvatske mlađeži

Očekuje se da se i hrvatske katoličke zajednice i hrvatski katolici u Njemačkoj uključe u ovu akciju desetljeća, kako u pogledu smještaja mlađih, tako i u pitanju predstavljanja hrvatske vjerske i duhovne baštine na Susretu. Köln 2005. je izvrsna prigoda da se mlađi hrvatski katolici rođeni i odrasli u Njemačkoj predstave na suvremen i nov način, a ne samo folklorom. S obzirom na to da naši mlađi savršeno vladaju njemačkim, a solidno hrvatskim pa i drugim jezicima, bilo bi poželjno da se aktivno uključe ne samo u misijske priprave za Susret, nego da se prijave i u svoje mjesne njemačke župe, odnosno izravno na Weltjugendtagsbüro u Kölnu. Valjalo bi također razmisliti kako bi naši mlađi ovdje mogli biti izvrsna pomoć u komunikaciji s mlađima iz domovine koji dođu na Susret. Bilo bi loše kada bi i naši mlađi odavde i naši mlađi iz domovine ostali među sobom i

misle kako bi se i čime mogli predstaviti na Susretu.

Weltjugendtagsbüro traži oko 20.000 dragovoljnih pomoćnika. Oni moraju biti mlađi 18 godina i govoriti njemački i engleski. Radit će na izdavanju jela, u presse-centru, u call-centru, kao animatori i voditelji skupina te kao pratnici i pomagači invalidima i bolesnima. Za dragovoljne pomagače su smještaj i putni troškovi besplatni. Usto će dobiti hodočasničku torbu, majicu i certifikat u radu (prijave na: www.wjt2005.de).

Nikakav zasebni svijet za Papu

Organizator Papinih putovanja biskup Renato Boccardo posjetio je krajem listopada Köln i izrazio svoje zadovoljstvo dosadašnjim pripremama. Posebno je pohvalio vlasnike zemljišta i poljoprivrednike koji su velikodušno dali svoja zemljišta na raspolaganje za završnu proslavu Susreta s Papom. S predstavnicima organizatora u Kölnu i biskupije Köln razgovarao je ►

Andeo pouzdanja

Priredio: Jozo Župić

|| Andeo želi tvoje povjerenje staviti na solidni temelj, na kojemu možeš sagraditi svoj život. ||

Uvijek iznova slušam tužbu: „Ne mogu se pouzdati. Od djetinjstva nisam dobio pouzdanje. Često sam se razočarao u pouzdanju. Uz najbolju volju ne uspijевам se pouzdati u drugoga.“ Takvi su ljudi osamljeni i ostaju takvi. Ne pouzdavaju se prići drugome, ostaju razočarani u strahu. Ne pouzdavaju se u ljubav drugoga. Odmah dolaze sumnje: „Taj me ljubi samo iz suošćenja, ili jer želi nešto od mene, ima neki određeni cilj sa mnom.“ Takvim ljudima malo pomaže kazati: „Baš se moraš pouzdati!“ Htjeli bi se pouzdati, ali ne mogu. Po pravilu je uzrok u djetinjstvu. Ne mogu ga pronaći. Jedan kao dijete iskusio je pouzdanost svojih roditelja. Ne može samo njima vjerovati, nego pun povjerenja prilazi ljudima. Da, on ima temeljito pouzdanje u život, u postojanje, u Boga. Tako se može odvažiti svojim životom. Ulazi u rizike, jer ga nosi pouzdanje da će sve biti dobro. Ako ti želim andela pouzdanja, pouzdajem se u to, da nisi jednostavno izručen nepovjerenju, koje imаш od djetinjstva. Možeš učiti pouzdanje. Možeš ići u školu andela pouzdanja. Svakako ne možeš jednostavno zaključiti da se od danas pouzdaješ. Pouzdanje mora rasti. Trebaš pozitivna iskustva drugih ljudi, koji se pokazuju pouzdanima i dostojni su povjerenja. Treba ti spremnosti povjerenja u druge koji ti ga donose. Ako nepovjerljivo promatraš prijatelja ili prijateljicu, oni nemaju šanse tebi dokazati svoje povjerenje. Sve što kažu i čine protumačit ćeš negativno. Povjerenje moraš jednom iskušati. Pitaš se kako to ide? Možeš učiniti tako, kao da se to slaže s povjerenjem. Učini pokus da sve što ti prijatelji kaže, ozbiljno povjeruješ. Naravno da će se u tvoje povjerenje ušuljati i sumnja. Sumnju zadrži za kasnije. Pokušaj jednom, u najmanju ruku cijeli tjedan vjerovati svojoj prijateljici. Vidjet ćeš da ti to čini dobro i kako se sve više i više pokazuje ispravno, vje-

Andeo pouzdanja će te i dalje pratiti i uvijek te hrabriti da samom sebi vjeruješ i da se odvažiš vjerovati ljudima.

rovati joj. Naravno da je u tome i rizik, ako povjeruješ. Ti nemaš garancije, da je povjerenje opravданo. Meni pomaze kod toga, što dublje osjećam kako sam nošen. Znam da sam nošen od više sile. Ako čovjek zloupotrijebi moje povjerenje, povjeravam se Bogu koji me drži u svojim rukama. To povjerenje u Boga čuva me od toga da se ne strovalim u ponor depresije, ako čovjek zloupotrijebi moje povjerenje. Oduvijek su ljudi vjerovali da ih prati andeo čuvan. Toga andela čuvara nisu samo zazivali u prometnim opasnostima, nego kad god su se plašili da bi njihovo povjerenje moglo biti zloporabljeno, ili ako su bili u sumnji, trebaju li vjerovati ovom ili onom. Želim da znaš, uvijek si okružen od andela pouzdanja. Ako to znaš, tada ne moraš sto postoznati, moraš li ili ne tom čovjeku vjerovati. Ne padaš u povjerenju iako te je netko razočarao. Andeo pouzdanja će te i dalje pratiti i

uvijek te hrabriti da samom sebi vjeruješ i da se odvažiš vjerovati ljudima. Povjerenje upravo misli to, pozvati se na nešto što nije u mojoj moći. Smionost bitno pripada povjerenju, dobro je znati, da me okružuje andeo povjerenja. Andeo ima kontakt s onim koji nije u mojoj moći. On mi daruje povjerenje na dubljoj razini a trebam ga u odnosu na ljude. Vodi me povjerenju koje ljudi nikada ne mogu razrušiti, jer izbjegava njihovu moć. To povjerenje daruje mi slobodu da uvijek iznova s punim povjerenjem prilazim drugima. Omogućava mi odvažiti se u svom životu i ući u rizik. „Tko se odvaži, dobiva“, kaže poslovica. Tko najprije želi sve kontrolirati uspijeva li mu to, tomu će se život raspinuti između pristupa. Andeo povjerenja želi te dublje uvođiti u povjerenje prema životu i u povjerenje prema ljudima. Vidjet ćeš da nisi utvrđen kroz lomno povjerenje koje si stekao kao dijete. Andeo želi tvoje povjerenje staviti na solidni temelj, na kojemu možeš sagraditi svoj život. ■

► o sigurnosnim, logističkim i protokolarnim pitanjima. Boccardo je novinarima izjavio da se u Kölnu za Papu ne stvara neki novi zasebni svijet: „Papa jede sve. Nije nam potreban specijalni jelovnik. Dojam o mjesnoj kuhinji naravno bi dobrodošao.“

On je usto istaknuo da Susret mladeži nije oblik duhovnoga turizma, da to nije „katolički Woodstock“, nego vidljivi znak vjere. Pritom je poхvalio zauzimanje i idealizam mnoštva mladih ljudi u organizaciji Susreta. „Susret mladeži nije jednosmjerna komunikacija. Mladi trebaju doživjeti živo lice Crkve, porazgovarati sa svojim biskupima i osjećati da ih se uzima ozbiljno s njihovim pitanjima“, izjavio je biskup Boccardo.

Promidžba / Werbung

U dučanu Susreta mladeži mogu se kupiti svjeće i vino (Riesling iz biskupskih vinograda u Trieru) s označama Susreta (narudžbe: www.wjt-kerzenshop-2005.de).

Na web-stranici Susreta može se odmah naručiti i adventski kalendar s geslom „Jedna zvijezda putuje svjetom“. Mladi iz 23 nacije opisuju kako se slavi Božić u njihovoj domovini. Osim toga izšla je i nova serija plakata i razglednica Susreta. Uz priklađene prizore idu sloganii: „team-spirit“, „mission-possible“, „star-light“ itd. (narudžbe: infomaterial@wjt2005.de).

Poznata je i popratna pjesma Susreta „Venimus adorare eum“

[Došli smo mu se pokloniti], skladatelja G. Linßena iz Neussa, koji je pobijedio u konkurenciji od 250 poslanih radova. Pjesma je svečano premijerno izvedena u essenskoj katedrali 29. studenoga pod svećanom pontifikalnom misom pred oko 2000 mlađih. Refren na latinskom „Venimus adorare eum“ odjekivao je radosno među mlađima. Radi se o rock-skladbi sa stilskim elementima raznih kultura. Biskup Genn je rekao da je ta pjesma simbol vjere, koja povezuje tisuće ljudi diljem svijeta.

I na kraju još jedna radosna vijest, koja govori o velikom značaju Susreta. Europski parlament donirao je Susret s 1,5 milijuna eura.

T. G.

Božić

Rješenje pošaljite najkasnije do 20. siječnja 2005. godine

Mariofil Soldo	Dalmatinsko crno vino	Iščekivanje Božića	Zarazna virusna bolest papkora	Engleski pjevač Adam	Početak i kraj sol- mizacije	Muško ime, Acim, Aće		Na Božić se slave ... Jestivo meso bez kostiju	Engleska pjevačica Tikaram	„Raz- red“	Jednako	Milka Trnina	27.12., ... Evan- delist	Uzgajaju sokolove i love s njima	Ljubavno pjesniš- tvo
Od ovoga trenutka		▽											▽		
Misa u svetoj noći		▷								Svako živo biće Grčki poluotok					
Dija- fragma						Sveć. služ.odjeća Pokrovi- teljstvo	▷						Pogod- beni veznik		
Industrij- ska biljka				„Piano“ Malta		Pisac Bilo- pavlović Prijevre- men	▷					Grčki bog vjelra „Metar“			
Pljusnuti												Afrička država (Bamako) Ancona			
Slova ispred D i Z	▷											Pločica u hokeju Potajna veza			
Božićna misa, zornica						Japan. političar Kakuei Ljubo (lat.)	▷								
Pekar- nica (razg.)	▽								Europ- ska država						
Prvi samo- glasnik				Uzvik dozivanja Naš pjevač							Osovine			Dječja zarazna bolest	
Smiljana Mari- nović					Alfred Nobel Ptica Irkačica						Stjepan Tomas			Kalij	
Tekućina za pisanje perom											Igra na sreću			Prelaz iz čvrstog u te- kuće stanje	
Illovača					„Život“ Nogomet- ni trener Dražen						Glavni ili spo- redni				
Vrijeme kad se roje pčele											Vodik			Ljubo Ivančić Šišmiš	
Stjepan Horvat	---			„East“ Gradić u Sloveniji		Drozga šljaka	Ognjen Svilicić	Filmski snimateli Jemeršić	Španj.kritič- car i ese- jist Federico de ...	„Rabat“	Prosto- rija u zgradi	Mreža u tenisu Upiši D,R			
Svetkovi- na 25. prosinca, Božić	▷											Dijete (pogrđno) Nametnik na sisavcu			
Pisac Hans Christian	---											Kisik			Zna- men, biljeg
Pjevač Čeifinski (otac)						Udubina u zidu Trotil						7. grčko slovo	„Zapad“ Alaba- ma		
Hodati					Split Zemljis- na mjeđa			1. mučenik (26.12.) Arijana Culinia							
Sumpor				Kaputić Fosfor					Ratarska oruda Italija						
Čovjek iz činov- ničkog aparata	▷				*							Tiskovi- na ili autorski			

Novi Zakon o doseljenju (Zuwanderungsgesetz)

|| Zakon o doseljenju stupa na snagu 1.1.2005. god. ||

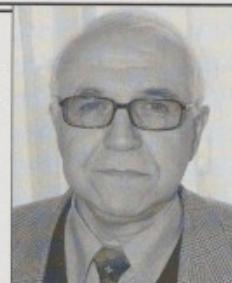
Usjeti reforme Hartz IV i spajanja pomoći za vrijeme nezaposlenosti i socijalne pomoći (Arbeitslosengeld II) koja je prošlih mjeseci stalno bila u središtu medija i punila novinske stupce (o čemu je bilo govora u pretprošlom broju „Žive zajednice“), gotovo je zaboravljen novi zakon o doseljenju — Zuwanderungsgesetz koji stupa na snagu 1.1.2005., a koji zamjenjuje stari zakon o strancima (Ausländergesetz). O tom zakonu je bilo naveliko govora prije nekoliko godina kada su se dugo prepucavale stranke na vlasti i oporba, a kada je zakon trebao stupiti na snagu predsjednik Rau ga nije htio potpisati radi proceduralne pogreške. Nakon daljnih dvogodišnjih dodatnih pregovora konačno su se suprostavljene strane dogovorile i uz nekoliko preinaka zakon u lipnju ove godine izglasale.

U ovom osvrtu se nećemo baviti onim dijelom zakona koji govori o azilantima nego o dijelu koji se tiče nas koji godinama boravimo u Njemačkoj. Još želimo napomenuti da će se u tekstu često za pojedine titule navoditi samo njemački naziv jer su ti pojmovi toliko poznati da će ih čitatelji lakše razumjeti kada ih navedemo na njemačkom jeziku nego u hrvatskom prijevodu. Novim zakonom se želi postići da se stranci koji ovdje već žive što prije integriraju u njemačko društvo i da se kanalizira i bolje kontrolira dolazak novih stranaca. Intenzivrat će se i kontrolirati u prvom redu učenje njemačkog jezika za što je odobrena godišnja pomoć od 188 milijuna eura. Također će se tražiti da stranci bolje upoznaju njemačku kulturu i društvene i političke prilike. Osnovna promjena je reduciranje dozvola boravka od dosadašnjih četiri titule (Aufenthaltsbescheinigung, Aufenthaltsbewilligung, unbefristete oder befristete Aufenthaltserlaubnis i Aufenthaltsberechtigung) na dvije i to: Aufenthaltserlaubnis (zamjenjuje dosadašnje Aufenthaltsbewilligung, Aufenthaltsbescheinigung i befristete Aufenthaltserlaubnis), koja je vremenski ograničena i Niederlassungserlaubnis — doseljenička dozvola boravka koja je vremenski neograničena, a zamjenjuje dosadašnje unbefristete Aufenthalts-

erlaubnis i Aufenthaltsberechtigung. Time u stvari profitiraju oni koji imaju neograničenu dozvolu boravka jer se novim zakonom ta dozvola boravka u pravima izjednačava s pravima iz Aufenthaltsberechtigung.

Oni koji posjeduju boravak na ograničeno vrijeme morat će ga produžavati kao i do sada, a nakon pet godina boravka moći će zatražiti Niederlassungserlaubnis (doseljeničku dozvolu boravka) s time što će se uz ostale uvjete posebno tražiti dobro znanje njemačkog jezika, slično kao kod dodjele državljanstva. Druga važna novina je da oni koji žele raditi, a imaju ograničenu dozvolu boravka više neće morati ići u Agenciju za rad i tražiti radnu dozvolu nego će se cijela procedura obaviti pri dodjeli dozvole boravka, a dvije institucije (Ured za strance i Agencija za rad) će se interni dogovoriti ispunjava li stranac uvjete za dobivanje dozvole boravka s kojom smije raditi. Općenito rečeno, pristup na radno tržište će imati i novoprdošli (misli se na one koji su došli u okviru spajanja obitelji) nakon dvije godine boravka u Njemačkoj s time što i dalje ostaje na snazi da prednost imaju kao i do sada Nijemci, članovi Europske zajednice i oni stranci koji tu već borave, a više im nije potrebna radna dozvola. Ubuduće će samo visokvalificirani moći bez problema doći u Njemačku i imat će pravo trajno ostati i odmah dobiti doseljeničku dozvolu boravka — Niederlassungserlaubnis i dovesti obitelj (suprugu i dječcu do navršene 16. godine života). I njihovi članovi obitelji će također smjeti raditi. Naravno da će prije dolaska u Njemačku morati kod njemačkog predstavnštva dobiti vizu. Kvalificirana radna snaga će moći dobiti zaposlenje samo ako se u određenim granama pokaže manjak radne snage i ako je to u javnom interesu Njemačke. Studenti nakon uspješnog završetka studija mogu ostati još godinu dana u Njemačkoj i tražiti posao, odnosno raditi. Novim zakonom se strancima omogućuje otvaranje samostalne djelatnosti i osnivanje vlasitog poduzeća s tim što početna investicija mora biti najmanje milijun eura i otvara-

Piše:
Niko Radat

nje najmanje 10 novih radnih mjesto. Nasuprot visokokvalificiranim, oni će dobiti ograničenu dozvolu boravka. Za polukvalificirane i nekvalificirane ostaje i dalje zabrana dolaska u Njemačku izrečena još u studenom 1973. g.

Dovodenje djece

Djeца do navršene 16 godine i dalje će se moći dovoditi s tim što će se prosudjivati postoji li pozitivna prognoza za integraciju, uvezvi pritom u obzir dobrobit djece i obiteljsku situaciju. Za one koji dođu, a ne pokušaju se integrirati u njemačko društvo time što će recimo odbijati ići na tečaj njemačkog jezika ili isti prekinuti postoje i sankcije i može dovesti do toga da im se dozvola boravka ne produži. To se također odnosi i na one koji već dulje borave u Njemačkoj, bez posla su i od sljedeće godine će dobiti ALG II. I dalje će postojati mogućnost izgona stranaca koji krše zakon. Posebno se to odnosi na one koji radi pomaganja ilegalnog ulaska stranaca u Njemačku budu osuđeni na kaznu bezuvjetnog zatvora. Redovito će biti protjerani i oni koji pripadaju nekoj terorističkoj organizaciji ili istu potpomažu kao i „duhovne vode“ koji potiču na mržnju (izričito se spominju „Hetzere“ u džamijama). Prije dodjele doseljeničke dozvole boravka za nove kao i za one koji tu borave s dozvolom boravka na određeno vrijeme, a zatraže Niederlassungserlaubnis redovito će se provjeravati jesu li kažnjavani, bave li se gore navedenim kažnjivim poslovima ili protuustavnim radnjama. Prema informaciji koju smo dobili u Uredu za strance u Augsburgu, svi oni koji već posjeduju unbefristete Aufenthaltserlaubnis i Aufenthaltsberechtigung neće morati ići da im se titula promijeni u Niederlassungserlaubnis nego će dobivati postupno novu titulu kada im isteknu putovnice i zatraže prijenos boravka u novu putovnicu. To bi bile ukratko osnovne odrednice novog zakona. O tome je li taj zakon bolji od dosadašnjeg i o pojedinstima više će se znati kada se zakon počne primjenjivati i kada uslijede popratna tumačenja pojedinih odrednica. ■

Telefon

- Došao Stipe kod Mate, a ovom oba uha zamotana.
- Šta ti se dogodilo, čoviče — pita Stipe.
  - Ma ne pitaj, kad sam pegla zazvonija telefon, a ja umesto slušalice prislonjila peglu" — Mate će.
  - A drugo uho?
  - E to se dogodilo kad sam zva hitnu pomoći?

Žmigavci

Štef kupio auto pa kaže Jožeku da stane iza auta i gleda rade li mu žmigavci. Štef da žmigavac, a na to će Jožek:

- Radi, ne radi, radi, ne radi, radi, ne radi!

Ne piće puno

- Doktore, pomozite mi, drhite mi ruke.
- Pijete li puno?
- Ne, najviše mi se prolije!

Prvi dan u školi

- Ivice, kako je bilo prvi dan u školi? — upita otac sina.
- Tako, bezveze. Izgleda da će morati ići i sutra.

Zec u pekarnici

Došao zec u pekarnicu i pita:

- Imate li burek s mrkvom?
- Nemamo.
- Dode zec sutra i pita:
- Imate li burek s mrkvom?
- Jesam ti jučer rekao da nemamo.
- Sljedeći dan pita zec:
- Imate li burek s mrkvom?
- Kako si ti dosadan, rekao sam ti da nemamo.

Odluci pekar napraviti burek za zeca. Sljedećeg dana pekar jedva čeka da dode zec u pekarnicu, i kad je konačno došao:

- Imate li burek s mrkvom?
- Na to će pekar sav sretan:
- Imamo, koliko?
- Zec će:
- Jel da da je bljak!

Strah

Strah je složeno čuveno neugodje, većinom povezano s različitim mislima na opasnost, poteškoće i sl. Postoje i instinktivni oblici straha (pile bježi pred jastrebom iako ga još nikad nije vidjelo). Čuveno straha može biti tako jako, da se pretvori u afekt panike, koja se može očitovati bilo u potpunom „ukočenju“ i nesposobnosti kretanja i mišljenja („onijemio je od straha“, „oduzele su mu se noge“), bilo u intenzivnoj pokretljivosti (bijeg!), povezanoj katkada s neobičnom tjelesnom snagom. U situacijama opasnim po život strah je prirodna pojava. Inače strah je simptom fobije, neurastenije i drugih oblika neuroze. Duševne bolesti, najčešće melankonija i paranoidna shizofre-

nija, često su praćene strahom. Strah je većinom praćen navalom krvi u glavu, lupanjem srca, znojenjem, drhtanjem i nemirom. Kod stenokardije, organske bolesti srca, javlja se strah pred smrću.

Strah pred nastupom javlja se kod neurotika. Neka zanimanja pogoduju razvoju takvog straha. Javlja se kod glumaca, virtuoza, predavača i drugih. Osobe, koje pate od tog straha, mogu biti vrlo sposobne u svom zvanju, ali su po svojoj naravi nesigurne i nemaju samopouzdanja. Neke su od tih osoba vrlo ambiciozne, pa strahuju, da za vrijeme nastupa neće ostaviti dobar dojam na naznačene. Strah se liječi psihoterapijom, a različita sedativna sredstva mogu umanjiti strah. ■

Torta sa šahovskom pločom

Sastojeći za 1 tortu promjera 26 cm: 1 gotova torta od čokoladnog biskvit-a, 4 žlice likera od naranče, 1/8 mlijeka, 70 dkg svježeg kravljeg sira, 15 dkg šećera, naribana korica i sok od 1 limuna i 1 naranče, 6 listova bijele želatine, 1/2 l slatkog vrhnja, 16 kriškica naranče, 8 ušećenih trešnja, 1 žličica nasjeckanih pistacija i 1 žlica čokoladnih mrvica.

tinom umiješajte u smjesu od sira. Tanko premažite njome podlogu za tortu, stavite na nju prvi, najveći kolut — onaj promjera podloge — pa nanesite na njega sloj smijese. Zatim slažite naizmjenično manje i veće kolute, a međuprostorje punite nadjevom od sira. Izvana tortu također premažite nadjevom. Na površini je ukrašite štrcanim ružicama, komadićima naranče, raspolovljenim trešnjama i nasjeckanim pistacijama, a sa strane pospite čokoladnim mrvicama. ■

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

O	Š	A	M	U	T	I	I	□	K	V	A	R
V	I	S	O	V	A	C	□	Z	O	R	A	N
I	R	E	N	A	K	O	L	E	S	A	R	□
S	O	S	□	Ž	□	M	A	T	E	U	J	A
OK	OL	I	Š	□	N	A	□	E	LL	A	N	□
K	I	R	E	T	A	Ž	A	□	S	V	I	T
O	B	□	K	I	V	I	K	A	L	A	C	□
□	R	I	S	□	□	□	□	□	□	S	A	V
M	I	L	Ć	□	□	□	□	□	□	U	□	R
□	J	O	K	□	□	□	□	□	□	T	□	I
D	E	K	O	□	□	□	□	□	□	J	□	A
O	G	□	N	□	□	□	□	□	□	E	□	E
K	□	S	I	V	□	□	□	□	□	S	O	D
U	K	V	□	A	M	A	T	E	R	K	A	T
P	O	R	I	C	A	T	I	□	M	A	S	T
□	Š	A	L	□	T	ON	K	□	I	K	S	
A	L	J	K	A	V	O	□	K	O	N	U	S
J	U	A	N	A	□	B	A	K	R	□	D	
A	N	□	A	L	K	A	□	O	C	E	L	O

Nagrađena: Marija Lovrić, Gießen

7. SMOTRA CRKVENIH ZBOROVA

FRANKFURT, 14.11., SMOTRA MISIJSKIH
MJEŠOVITIH ZBOROVA

Zbor Hrvatske katoličke misije Mannheim

Zbor Hrvatske katoličke misije Stuttgart-Bad Cannstatt

Zbor Hrvatske katoličke misije Main-Taunus/Hochtaunus

Zbor Hrvatske katoličke misije Sindelfingen

Zbor Hrvatske katoličke misije Mainz

Zbor Hrvatske katoličke misije Göppingen

Zbor Hrvatske katoličke misije Ludwigsburg

Zbor Hrvatske katoličke misije Frankfurt

Na proslavi 50. obljetnice HKM Nürnberg misu je predvodio kardinal Josip Bozanić. Na kraju mise načinjena je fotografija za uspomenu.

Na 7. smotri mješovitih zborova iz HKM iz Njemačke nastupio je i zbor iz HKM Ljubljana pod ravnateljstvom mr. Tatjane Gačeša

